



Dokument ze zasedání

A9-0019/2021

15.2.2021

ZPRÁVA

o směru k mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, který bude
slučitelný s pravidly WTO
(2020/2043(INI))

Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

Zpravodaj: Yannick Jadot

Zpravodajové (*):

Karin Karlsbro, Výbor pro mezinárodní obchod

Luis Garicano, Hospodářský a měnový výbor

(*) Přidružené výbory – článek 57 jednacího řádu

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	15
STANOVISKO VÝBORU PRO MEZINÁRODNÍ OBCHOD	17
STANOVISKO HOSPODÁŘSKÉHO A MĚNOVÉHO VÝBORU	22
STANOVISKO ROZPOČTOVÉHO VÝBORU	28
STANOVISKO VÝBORU PRO PRŮMYSL, VÝZKUM A ENERGETIKU.....	33
INFORMACE O PŘIJETÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	43
JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	44

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

směrem k mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, který bude slučitelný s pravidly WTO (2020/2043(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na dohodu přijatou dne 12. prosince 2015 na 21. konferenci smluvních stran (COP21) Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC) v Paříži (Pařížská dohoda),
- s ohledem na zprávu Programu OSN pro životní prostředí „Emissions Gap Report“ (Zpráva o nedostatečném snižování uhlíku) zveřejněnou v roce 2019,
- s ohledem na zvláštní zprávy Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) o globálním oteplování o 1,5 °C a o oceánech a kryosféře,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 s názvem „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019)0640),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 17. září 2020 s názvem „Zvýšení cílů Evropy v oblasti klimatu do roku 2030“ (COM(2020)0562) a na posouzení dopadů k němu připojené (SWD(2020) 0176),
- s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 12. prosince 2019 a 17.–21. července 2020,
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. července 2020 o závěrech mimořádného zasedání Evropské rady konaného ve dnech 17.–21. července 2020¹,
- s ohledem na závěry a doporučení Evropského účetního dvora v jeho zvláštní zprávě č. 18/2020 ze dne 15. září 2020 s názvem „Evropský systém obchodování s emisemi: bezplatné přidělování povolenek bylo třeba lépe zacílit“,
- s ohledem na své usnesení ze dne 28. listopadu 2019 o stavu klimatické a environmentální nouze²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 15. ledna 2020 o Zelené dohodě pro Evropu³,
- s ohledem na svůj postoj k cíli v oblasti klimatu pro rok 2030, konkrétně k 60% snížení emisí skleníkových plynů ve srovnání s úrovněmi v roce 1990⁴,
- s ohledem na článek 54 jednacího řádu,

¹ Přijaté texty, P9_TA(2020)0206.

² Přijaté texty, P9_TA(2019)0078.

³ Přijaté texty, P9_TA(2020)0005.

⁴ Pozměňovací návrhy přijaté Evropským parlamentem dne 8. října 2020 k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (EU) 2018/1999 (evropský právní rámec pro klima), Přijaté texty, P9_TA(2020)0253.

- s ohledem na stanoviska Výboru pro mezinárodní obchod, Hospodářského a měnového výboru, Rozpočtového výboru a Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (A9-0019/2021),
- A. vzhledem k tomu, že nepříznivé dopady změny klimatu představují přímou hrozbu pro životy lidí a suchozemské i mořské ekosystémy, jak potvrzují zvláštní zprávy Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) o globálním oteplování o 1,5 °C a o oceánech a kryosféře; vzhledem k tomu, že tyto dopady jsou nerovnoměrně rozloženy, přičemž nejvíce nepříznivých dopadů pociťují chudší země a lidé;
 - B. vzhledem k tomu, že podle Světové zdravotnické organizace (WHO) se očekává, že změna klimatu způsobí po roce 2030 přibližně 250 000 dalších úmrtí ročně v důsledku podvýživy, malárie, průjmu a tepelného stresu;
 - C. vzhledem k tomu, že průměrná světová teplota již vzrostla o více než 1,1 °C oproti období před průmyslovou revolucí⁵;
 - D. vzhledem k tomu, že EU a její členské státy se v rámci Pařížské dohody zavázaly k provádění opatření v oblasti klimatu na základě nejnovějších dostupných vědeckých důkazů a nyní mají za cíl dosáhnout klimatické neutrality nejpozději do roku 2050;
 - E. vzhledem k tomu, že v posledních několika desetiletích se EU podařilo úspěšně oddělit územní emise skleníkových plynů od hospodářského růstu, přičemž emise skleníkových plynů klesly o 24 %, zatímco HDP mezi lety 1990 a 2019 vzrostl o více než 60 %; vzhledem k tomu, že v tom nejsou zohledněny emise EU, které jsou součástí mezinárodního obchodu EU, a proto je její celosvětová uhlíková stopa podceněna;
 - F. vzhledem k tomu, že v roce 2015 byl poměr dovezených a vyvezených emisí v EU přibližně 3:1, přičemž dovezeno bylo 1 317 milionů tun CO₂ a vyvezeno 424 milionů tun CO₂⁶;
 - G. vzhledem k tomu, že stávající právní předpisy EU jsou účinné při plnění dosud přijatých cílů v oblasti klimatu; vzhledem k tomu, že stávající koncepce systému obchodování s emisemi (EU ETS), zejména stávající ustanovení o úniku uhlíku, neposkytuje účinné pobídky pro nezbytnou dekarbonizaci některých odvětví, zejména v průmyslu, a v některých případech vedla k neoprávněným neočekávaným ziskům pro přijímající společnosti, jak zdůraznil Evropský účetní dvůr⁷;
 - H. vzhledem k tomu, že by Komise měla pokračovat ve své práci na vývoji metodik pro zjišťování uhlíkové a environmentální stopy produktu, a to uplatňováním přístupu založeného na celém životním cyklu a zajištěním toho, aby započtení emisí obsažených ve výrobcích co nejvíce odráželo realitu, včetně emisí z mezinárodní dopravy;

⁵ Světová meteorologická organizace (WMO), „Statement on the State of the Global Climate in 2019 (Prohlášení o stavu globálního klimatu v roce 2019)“.

⁶ Fezzigna, P., Borghesi, S., Caro, D., „Revising Emission Responsibilities through Consumption-Based Accounting: A European and Post-Brexit Perspective (Revize emisních povinností prostřednictvím účetnictví založeného na spotřebě: Evropská perspektiva a výhled po brexitu)“, *Sustainability*, 17. ledna 2019.

⁷ Viz Zvláštní zpráva EÚD č. 18/2020.

- I. vzhledem k tomu, že by Komise měla rovněž zkoumat sledovatelnost výrobků a služeb s cílem přesněji určit všechny dopady jejich životního cyklu, jako jsou těžba a používání materiálů, výrobní proces, využívání energie a použitý způsob dopravy, s cílem vytvořit příslušné databáze;
- J. vzhledem k tomu, že přibližně 27 % celosvětových emisí CO₂ ze spalování paliv souvisí v současné době se zbožím, s nímž se obchoduje na mezinárodní úrovni⁸; vzhledem k tomu, že 90 % mezinárodní nákladní dopravy probíhá na moři, což vede k významným emisím skleníkových plynů; vzhledem k tomu, že do původního vnitrostátně stanoveného příspěvku EU byly zahrnuty pouze emise skleníkových plynů z vnitrostátní lodní dopravy; vzhledem k tomu, že tyto informace podléhají revizi s ohledem na zvýšený cíl pro rok 2030;
- K. vzhledem k tomu, že krize COVID-19 přinesla několik důležitých ponaučení, a proto je v návrhu Komise na nový nástroj pro oživení, „Next Generation EU“, zdůrazněno, že je třeba posílit evropskou autonomii a odolnost a že jsou zapotřebí krátké okruhy, zejména kratší potravinové dodavatelské řetězce;
- L. vzhledem k tomu, že je nezbytné, aby měla Komise integrovanou vizi politik v oblasti klimatu, například prostřednictvím řešení cílů v oblasti snižování emisí, jako jsou cíle pro námořní dopravu, a to v koordinaci se strategiemi pro stanovování cen uhlíku;
- M. vzhledem k tomu, že zajištění účinného a smysluplného stanovení cen uhlíku v rámci širšího regulačního prostředí může sloužit jako ekonomická pobídka pro rozvoj výrobních postupů s nižší stopou skleníkových plynů a může podnítit investice do inovací a nových technologií zajišťujících dekarbonizaci a oběhovost hospodářství EU; vzhledem k tomu, že v této souvislosti může hrát roli účinný mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM);
- N. vzhledem k tomu, že obchodní výměna může být důležitým nástrojem, kterým lze prosazovat udržitelný rozvoj a přispívat k boji proti změně klimatu; vzhledem k tomu, že jednotný trh EU je druhým největším spotřebitelským trhem na světě a staví Unii do jedinečné pozice tvůrce celosvětových norem;
- O. vzhledem k tomu, že boj proti změně klimatu je jedním z faktorů v oblasti konkurenceschopnosti a sociální spravedlnosti a nabízí významný potenciál, pokud jde o rozvoj průmyslu, vytváření pracovních míst, inovace a regionální rozvoj;
- P. vzhledem k tomu, že článek XX Všeobecné dohody o clech a obchodu (GATT) umožňuje členům Světové obchodní organizace provádět opatření, která jsou nezbytná k ochraně života či zdraví lidí, zvířat nebo rostlin (písm. b)) nebo přírodních zdrojů (písm. g));
- Q. vzhledem k tomu, že by EU měla akceptovat, že třetí země může zřídit CBAM, pokud daná země použije vyšší cenu uhlíku;

⁸ Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), „CO₂ emissions embodied in international trade and domestic final demand: methodology and results using the OECD inter-country input-output database (Emise CO₂ zahrnuté do mezinárodního obchodu a domácí konečné poptávky: metodologie a výsledky využívající mezistátní databáze OECD vstupů a výstupů)“, 23. listopadu 2020.

- R. vzhledem k tomu, že se americký prezident Biden ve svém volebním programu příznivě vyjádřil k zavedení poplatků za uhlíkové vyrovnání nebo kvót na zboží s vysokými emisemi uhlíku ze zemí, které neplní své závazky v oblasti klimatu a životního prostředí; vzhledem k tomu, že by to vytvořilo novou příležitost pro spolupráci mezi EU a USA v boji proti změně klimatu a obnovení tohoto klíčového partnerství;
- S. vzhledem k tomu, že by větší ambice EU v oblasti změny klimatu neměly vést k riziku úniku uhlíku pro evropský průmysl;

Obecné poznámky

1. je hluboce znepokojen tím, že v současné době žádný z předložených vnitrostátně stanovených příspěvků, včetně příspěvku EU a jejích členských států, není v souladu s cílem udržet nárůst světové teploty výrazně pod 2 °C, jak je stanoveno v Pařížské dohodě, a zároveň pokračovat v úsilí o omezení nárůstu teploty na 1,5 °C oproti úrovni před průmyslovou revolucí;
2. je znepokojen nedostatečnou spoluprací některých obchodních partnerů EU v posledních několika letech při mezinárodních jednáních o klimatu, což, jak bylo nedávno vidět na 25. konferenci smluvních stran, podkopává naši kolektivní globální schopnost dosáhnout cílů Pařížské dohody; vybízí všechny strany, aby podporovaly kolektivní celosvětové úsilí založené na vědeckých poznatcích, které může přispět k dosažení těchto cílů; vyzývá Komisi a Radu, aby v rámci UNFCCC prosazovaly transparentní, spravedlivý a inkluzivní rozhodovací proces;
3. zdůrazňuje, že EU a její členské státy mají odpovědnost a možnost i nadále hrát vedoucí úlohu v celosvětových opatřeních v oblasti klimatu spolu s ostatními předními světovými producenty emisí; poukazuje na to, že EU zaujímá přední místo v globální politice v oblasti změny klimatu, o čemž svědčí přijetí cíle dosáhnout nejpozději do roku 2050 klimatické neutrality a její plán stanovit ambicióznější cíl snižování emisí skleníkových plynů do roku 2030; důrazně vybízí Komisi a členské státy, aby před přijetím i po přijetí legislativního návrhu na CBAM posílily svou diplomatickou činnost v oblasti klimatu a zejména aby zajistily trvalý dialog s obchodními partnery s cílem podnítit globální opatření v oblasti klimatu; zdůrazňuje, že je zapotřebí souběžné diplomatické úsilí s cílem zajistit včasné zapojení zemí sousedících s EU;
4. zdůrazňuje ústřední úlohu občanů a spotřebitelů při transformaci energetiky a význam stimulační a podpory volby pro spotřebitele s cílem snížit dopady změny klimatu prosazováním udržitelných činností a vedlejších přínosů, které vedou k vyšší kvalitě života;
5. bere na vědomí návrh Komise stanovit klimatický cíl EU pro rok 2030 „na alespoň 55% snížení čistých emisí“ ve srovnání s úrovněmi z roku 1990; zdůrazňuje však skutečnost, že Parlament přijal cíl ve výši 60 %;
6. konstatuje, že i když EU podstatně snížila své domácí emise skleníkových plynů, emise skleníkových plynů pocházející z dovozu do EU neustále rostou, což подрývá úsilí Unie o snížení její globální stopy skleníkových plynů; zdůrazňuje, že více než 20 % domácích emisí CO₂ Unie připadá na čistý dovoz zboží a služeb do EU; domnívá se, že je třeba lépe sledovat emise skleníkových plynů obsažené v dovozu, aby bylo možné

určit možná opatření ke snížení globální stopy skleníkových plynů EU;

Navržení mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích slučitelného s pravidly WTO

7. podporuje zavedení mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích za předpokladu, že bude slučitelný s pravidly WTO a dohodami EU o volném obchodu, tj. že nebude diskriminační a nebude představovat skryté omezení mezinárodního obchodu; domnívá se, že by CBAM jako takový vytvořil pobídku pro evropská průmyslová odvětví a obchodní partnery EU k dekarbonizaci jejich průmyslových odvětví, čímž by se podpořila politika EU i celosvětová politika v oblasti klimatu směrem k neutralitě emisí skleníkových plynů v souladu s cíli Pařížské dohody; jednoznačně prohlašuje, že by CBAM měl být určen výhradně k prosazování cílů v oblasti klimatu a neměl by být zneužíván jako nástroj na posilování protekcionismu, neoprávněné diskriminace nebo omezení; zdůrazňuje, že by tento mechanismus měl podporovat ekologické cíle EU, zejména pokud jde o lepší řešení emisí skleníkových plynů obsažených v průmyslu EU a v mezinárodním obchodu, a zároveň by měl být nediskriminační a usilovat o rovné podmínky na celosvětové úrovni;
8. zdůrazňuje, že nejméně rozvinutým zemím a malým ostrovním rozvojovým státům by mělo být poskytnuto zvláštní zacházení s ohledem na jejich specifika a možný negativní dopad CBAM na jejich rozvoj;
9. připomíná konkrétní omezení a výzvy, kterým čelí nejbližší regiony, které jsou umocněny zejména jejich odlehlostí, ostrovní povahou a omezenou velikostí jejich trhu, a požaduje, aby CBAM v souladu s článkem 349 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) náležitě zohlednil jejich specifický charakter;
10. znovu opakuje, že by zavedení CBAM mělo být součástí balíčku legislativních opatření s cílem zajistit rychlé snížení emisí skleníkových plynů pocházejících z výroby a spotřeby v EU, zejména zvýšením energetické účinnosti a využívání energie z obnovitelných zdrojů; zdůrazňuje, že by CBAM měl být spojen s politikami zaměřenými na umožnění a podporu investic do nízkouhlíkových průmyslových procesů, mimo jiné prostřednictvím inovativních finančních nástrojů, nového akčního plánu pro oběhové hospodářství a širší průmyslové politiky EU, která je ambiciózní z hlediska životního prostředí a sociálně spravedlivá, s cílem nasměrovat nízkouhlíkovou reindustrializaci Evropy k místnímu vytváření kvalitních pracovních míst a zajištění konkurenceschopnosti evropského hospodářství při plnění ambicí EU v oblasti klimatu a zajištění předvídatelnosti a jistoty pro zabezpečení investic do klimatické neutrality;
11. zdůrazňuje, že normy pro výrobky mohou zajistit nízkouhlíkovou výrobu účinně využívající zdroje a přispět k zaručení minimálního negativního dopadu používání výrobků na životní prostředí; žádá proto Komisi, aby jako doplněk k zavedení CBAM a na podporu rámce udržitelné výrobní politiky a nového akčního plánu pro oběhové hospodářství navrhla ambicióznější a závaznější normy a standardy pro výrobky uváděné na trh EU, pokud jde o snižování emisí skleníkových plynů a úspory zdrojů a energie;
12. domnívá se, že by se CBAM měl vztahovat na veškerý dovoz výrobků a surovin, na něž se vztahuje EU ETS, i když jsou součástí meziproduktů nebo konečných produktů, aby

se zabránilo možnému narušení vnitřního trhu a hodnotového řetězce; zdůrazňuje, že na začátku (již do roku 2023) a po posouzení dopadů by se CBAM měl vztahovat na energetický sektor a energeticky náročná průmyslová odvětví, jako je výroba cementu, oceli, hliníku, rafinace ropy, výroba papíru, skla, chemických látek a hnojiv, která stále dostávají velký počet bezplatných povolenek a představují 94 % průmyslových emisí Unie;

13. zdůrazňuje, že by obsah emisí skleníkových plynů v dovozech měl být zohledňován na základě transparentních, spolehlivých a aktuálních referenčních hodnot specifických pro daný produkt na úrovni zařízení ve třetích zemích, a že standardně, pokud dovozce nezpřístupní údaje, by měl být započítáván celkový průměrný obsah emisí skleníkových plynů v jednotlivých produktech, přičemž je zapotřebí vzít v úvahu různé výrobní metody s různou náročností na emise; domnívá se, že by se stanovení ceny uhlíku pro dovozy mělo týkat přímých i nepřímých emisí a zohledňovat proto i uhlíkovou náročnost elektrizační soustavy v dané zemi, nebo pokud dovozce zpřístupní příslušné údaje, uhlíkovou náročnost spotřeby energie na úrovni zařízení;
14. konstatuje, že Komise v současné době posuzuje veškeré různé možnosti zavedení CBAM, od daňových nástrojů až po mechanismy využívající EU ETS; zdůrazňuje, že by souběžně s revizí EU ETS měly být přezkoumány možnosti podob CBAM, aby se zajistila jejich doplňkovost a konzistentnost a zabránilo se překrývání, které by vedlo ke dvojí ochraně průmyslových odvětví EU; zdůrazňuje význam transparentního procesu, který je základem CBAM, včetně spolupráce s WTO a obchodními partnery EU v koordinaci s Evropským parlamentem a pečlivého posouzení a srovnání účinnosti, efektivity a právní proveditelnosti různých forem CBAM s cílem snížit celkové celosvětové emise skleníkových plynů; trvá na tom, že prvořadým cílem CBAM je ochrana životního prostředí, a že by proto při výběru nástroje měla hrát zásadní úlohu environmentální kritéria, aby byla zajištěna předvídatelná a dostatečně vysoká cena uhlíku, která podpoří investice do dekarbonizace s cílem dosáhnout cílů Pařížské dohody;
15. zdůrazňuje, že je důležité, aby se vyhodnotily dopady každé z jednotlivých možností na životní úroveň spotřebitelů, zejména osob patřících ke zranitelnějším skupinám, jakož i dopady na příjmy; žádá Komisi, aby do tohoto posouzení dopadů zahrнула rovněž dopady, které budou mít na rozpočet EU příjmy plynoucí z CBAM jakožto vlastní zdroj, a to v závislosti na zvoleném konceptu a podmínkách;
16. domnívá se, že má-li být sníženo možné riziko úniku uhlíku při současném dodržení pravidel WTO, musí CBAM účtovat poplatek za obsah uhlíku v dovážených produktech, který bude odrážet uhlíkové náklady hrazené výrobcí v EU; zdůrazňuje, že stanovení cen uhlíku v rámci CBAM by mělo odrážet dynamický vývoj cen povolenek EU v rámci EU ETS, přičemž je nutné zajistit předvídatelnost a omezit kolísání cen uhlíku; zastává názor, že dovozci by měli kupovat povolenky ze samostatného souboru povolenek EU ETS, jehož cena uhlíku odpovídá ceně uhlíku v den transakce v rámci EU ETS; zdůrazňuje, že zavedení CBAM je pouze jedním z opatření při provádění cílů Zelené dohody pro Evropu a musí být doprovázeno nezbytnými opatřeními v odvětvích, na něž se nevztahuje ETS, jakož i ambiciózní reformou tohoto systému, která zajistí smysluplné stanovení cen uhlíku, jež bude plně respektovat zásadu „znečišťovatel platí“, a přispěje k nezbytnému snížení emisí skleníkových plynů v souladu

s aktualizovaným klimatickým cílem EU pro rok 2030 a cílem nulových čistých emisí skleníkových plynů do roku 2050, a to i řešením faktoru lineárního snížení, úpravou stropu a posouzením případné potřeby stanovit minimální cenu uhlíku;

17. zdůrazňuje, že spotřební daň z obsahu uhlíku ve všech spotřebovaných výrobcích, a to domácích i dovážených, by zcela neodstranila riziko úniku uhlíku, byla by technicky náročná vzhledem ke složitosti vysledovatelnosti uhlíku v globálních hodnotových řetězcích a mohla by představovat značnou zátěž pro spotřebitele; uznává, že pevně stanovené clo nebo daň z dovozu by mohly být jednoduchým nástrojem, který by poskytl silný a stabilní signál o ceně dováženého uhlíku z hlediska životního prostředí; domnívá se však, že vzhledem ke své pevné povaze by taková daň byla méně flexibilním nástrojem, který by nemohl tolik odrážet měnící se cenu v rámci EU ETS; zdůrazňuje, že v praxi by se měnící se daň, která automaticky odráží cenu v rámci EU ETS, rovnala pomyslnému systému ETS; uznává, že pokud by byl CBAM fiskální povahy, existovala by možnost, že by byl zaveden mechanismus založený na čl. 192 odst. 2 SFEU;
18. zdůrazňuje, že dovozci by měli mít možnost prokázat v souladu se standardy EU pro monitorování, vykazování a ověřování EU ETS, že obsah uhlíku v jejich výrobcích je nižší než tyto hodnoty, a odváděná částka by jim měla být odpovídajícím způsobem snížena s cílem podpořit inovace a investice do udržitelných technologií po celém světě; domnívá se, že by to nemělo představovat nepřiměřenou zátěž pro MSP; zdůrazňuje, že provádění tohoto mechanismu bude muset být podpořeno souborem norem EU, které zabrání jeho obcházení nebo zneužívání, a pro jeho řízení bude nutné vytvořit silnou nezávislou infrastrukturu;
19. zdůrazňuje, že CBAM by měl zajistit, aby dovozci ze třetích zemí neplatili za obsah uhlíku ve svých výrobcích dvakrát, a bylo tak s nimi zacházeno stejně a bez diskriminace; vyzývá Komisi, aby pečlivě posoudila dopad různých možností spojených s CBAM na nejméně rozvinuté země;
20. zdůrazňuje, že na rozdíl od ETS by tento mechanismus neměl považovat spalování dřeva jako paliva za uhlíkově neutrální a v rámci revidovaného a aktualizovaného rámce by měl mít cenu i uhlík uložený v těženém dřevu a využívané půdě;
21. naléhavě žádá Komisi, aby zajistila minimalizaci rizika, že se dovozci do EU pokusí vyhnout se tomuto mechanismu nebo ohrozit jeho účinnost, například přesměrováním výroby mezi trhy nebo vývozem polotovarů;

Obchodní aspekty CBAM

22. vyzývá k tomu, aby se Pařížská dohoda a její cíl 1,5 °C staly jednou z hlavních zásad obchodní politiky, jíž musí být přizpůsobeny všechny obchodní iniciativy a nástroje příslušných politik, tím, že bude rovněž uvedena jakožto zásadní prvek v dohodách o volném obchodu; je přesvědčen, že taková účelová obchodní politika může významně pomoci při nasměrování hospodářství k dekarbonizaci, aby bylo možné dosáhnout klimatických cílů stanovených v Pařížské dohodě a Zelené dohodě pro Evropu;
23. vyjadřuje hluboké znepokojení nad narušováním mnohostranného obchodního systému; vyzývá Komisi, aby aktivně spolupracovala s vládami obchodních partnerů s cílem

zajistit nepřetržitý dialog o této iniciativě, a tím podnítit opatření v oblasti klimatu jak v rámci Unie, tak ze strany jejích obchodních partnerů; zdůrazňuje, že obchodní politika může být a měla by být využívána k podpoře pozitivní agendy v oblasti životního prostředí a k zabránění vzniku velkých rozdílů v úrovních ambicí v oblasti životního prostředí mezi EU a zbytkem světa a že by měl být mechanismus CBAM koncipován jako nástroj doplňující opatření v kapitolách o obchodu a udržitelném rozvoji v dohodách EU o volném obchodu; zdůrazňuje, že konečným cílem iniciativy musí být celosvětové opatření, které zajistí, aby se CBAM stal nadbytečným, neboť zbytek světa se vyrovná úrovni ambicí EU v oblasti snížení emisí CO₂; je proto toho názoru, že CBAM by měl být považován za prostředek k urychlení tohoto procesu, a nikoli za nástroj protekcionismu; očekává, že Komise zahájí jednání o celosvětovém přístupu v rámci WTO nebo G20;

24. domnívá se, že mezinárodní obchod a obchodní politika jsou klíčovými prvky umožňujícími přechod na celosvětové klimaticky neutrální, oběhové hospodářství účinně využívající zdroje, a jako takové podporují globální úsilí o dosažení cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje a Pařížské dohody; domnívá se, že je naléhavě nutné provést komplexní reformu WTO, která by této organizaci umožnila zaručit spravedlivý obchod a zároveň bojovat proti globálnímu oteplování; konstatuje, že pravidla GATT pocházejí z roku 1947, a zastává názor, že je třeba je v současném kontextu klimatické krize přehodnotit; očekává, že Komise urychleně zahájí reformu WTO s cílem dosáhnout souladu s cíli v oblasti klimatu; vyzývá Komisi, aby zintenzivnila své úsilí o dosažení celosvětového stanovování cen CO₂ a usnadnila obchod s technologiemi v oblasti klimatu a ochrany životního prostředí, například prostřednictvím iniciativ v rámci obchodní politiky, jako je dohoda WTO o environmentálních produktech;
25. vyzývá Komisi, aby pokračovala v mnohostranných reformách WTO, které uvedou mezinárodní obchodní právo v soulad s cíli Pařížské dohody a dalšími aspekty mezinárodního práva, zejména s úmluvami Mezinárodní organizace práce (MOP); poukazuje na to, že CBAM je slučitelný s pravidly WTO, pokud je navržen s jasným environmentálním cílem za účelem snížení celosvětových emisí skleníkových plynů a pokud maximálně zachovává ekologickou integritu;
26. zdůrazňuje, že CBAM může přispívat k naplňování cílů udržitelného rozvoje; připomíná, že cílem udržitelného rozvoje je rovněž podpora důstojné práce, a naléhavě vyzývá Komisi, aby zajistila, že zboží uváděné na trh EU bude vyráběno za podmínek, které jsou v souladu s úmluvami MOP;
27. konstatuje, že k zajištění slučitelnosti s pravidly WTO by podoba CBAM mohla vycházet z ustanovení GATT, jako je článek I (zacházení podle nejvyšších výhod), článek III (ustanovení o národním zacházení) a případně článek XX (obecná doložka o výjimkách), a že důvody k zavedení tohoto mechanismu by měly být pouze a výhradně ekologické, tj. dosáhnout celosvětového omezení emisí CO₂ a zabránit úniku uhlíku;
28. zdůrazňuje zásadu nediskriminace podle článku III GATT; zdůrazňuje, že klíčovým kritériem pro zajištění slučitelnosti jakéhokoliv opatření s pravidly WTO je rovnocenné zacházení s dovozy a domácí produkcí; zdůrazňuje, že CBAM by měl představovat alternativu ke stávajícím opatřením v oblasti úniku uhlíku podle právních předpisů EU

v odvětvích, na něž se vztahuje EU ETS, pokud by vytvořil rovné podmínky pro domácí a zahraniční výrobce v EU zavedením poplatku za emise uhlíku z veškerého zboží v těchto odvětvích bez ohledu na jeho původ, čímž by evropskému průmyslu zajistil plnou ochranu proti úniku uhlíku a zabránil přesunu emisí do třetích zemí; zdůrazňuje, že provádění CBAM by proto mělo jít ruku v ruce se souběžným postupným, rychlým a případně úplným ukončením těchto opatření v dotčených odvětvích, aby se zabránilo dvojí ochraně zařízení EU, přičemž je třeba posoudit dopad na vývoz a závislá odvětví v rámci celého hodnotového řetězce; zdůrazňuje, že koncepce CBAM by se měla řídit jednoduchou zásadou, že jedna tuna uhlíku by neměla být chráněna dvakrát;

29. zdůrazňuje, že je důležité zajistit v celosvětovém měřítku rovné podmínky pro konkurenceschopnost evropského průmyslu, aniž by to mělo škodlivé účinky na klima a životní prostředí; naléhavě proto vyzývá Komisi, aby zvažila možnost zavedení vývozních slev, avšak pouze v případě, že bude schopna plně prokázat jejich pozitivní dopad na klima a jejich slučitelnost s pravidly WTO; zdůrazňuje, že s cílem zabránit negativním dopadům na klima vytvářením pobídek pro méně účinné výrobní metody v evropských vývozních odvětvích a zajistit slučitelnost s pravidly WTO by měla být jakákoli forma případné podpory vývozu transparentní a přiměřená, neměla by vést k žádným konkurenčním výhodám pro vývozní odvětví EU ve třetích zemích a měla by být striktně omezena na nejúčinnější zařízení, aby byly zachovány pobídky pro vývozní společnosti z EU ke snižování emisí skleníkových plynů;
30. zdůrazňuje, že každý mechanismus musí vytvářet pobídky pro průmyslová odvětví v EU i v zahraničí, aby vyráběla čisté a konkurenceschopné výrobky, a zabránit úniku uhlíku, aniž by byly ohroženy obchodní příležitosti;
31. konstatuje, že CBAM je součástí Zelené dohody pro Evropu a nástrojem pro dosažení cíle nulových čistých emisí skleníkových plynů v EU do roku 2050; podotýká, že tento mechanismus může mít potenciální přímý nebo nepřímý vliv na většinu průmyslových odvětví s vysokými emisemi uhlíku a odvětví založených na rozsáhlé obchodní výměně a že by měly být v průběhu celého procesu vedeny konzultace; kromě toho konstatuje, že CBAM by mohl ovlivnit dodavatelské řetězce takovým způsobem, že by internalizovaly náklady na uhlík; zdůrazňuje, že takový mechanismus musí mít snadnou správu a že nesmí představovat pro podniky, zejména MSP, nepřiměřenou finanční nebo administrativní zátěž;

CBAM a vlastní zdroje

32. uznává, že CBAM by mohl být proveden buď jako rozšíření stávajícího režimu cel, nebo jako doplňkový systém zahrnutý do stávajícího rámce ETS; zdůrazňuje, že oba přístupy by mohly být v plném souladu s iniciativou týkající se vlastních zdrojů;
33. podporuje záměr Komise využívat příjmy z CBAM jako nový vlastní zdroj pro rozpočet EU a žádá Komisi, aby zajistila plnou transparentnost využívání těchto příjmů; zdůrazňuje však, že rozpočtová úloha CBAM by měla být pouze vedlejším produktem tohoto nástroje; domnívá se, že tyto nové příjmy by měly umožnit větší podporu opatření v oblasti klimatu a cílů Zelené dohody, jako je spravedlivý přechod a dekarbonizace evropského hospodářství, a zvýšení příspěvku EU na mezinárodní financování opatření v oblasti klimatu ve prospěch nejméně rozvinutých zemí a malých

ostrovních rozvojových států, které jsou nejvíce ohroženy změnou klimatu, zejména s cílem podpořit je v procesu industrializace založené na čistých a dekarbonizovaných technologiích; vyzývá Komisi, aby ve svém nadcházejícím návrhu zohlednila sociální dopady mechanismu s cílem tyto dopady minimalizovat; zdůrazňuje, že příjmy z CBAM by v žádném případě neměly být použity jako skryté dotace vysoce znečišťujícím evropským odvětvím, což by v konečném důsledku narušilo jeho slučitelnost s WTO;

34. připomíná, že se Parlament, Rada a Komise dohodly, že k vytvoření nových vlastních zdrojů, včetně CBAM, dojde v příštím víceletém finančním rámci, a to na základě interinstitucionální dohody o rozpočtové kázi, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu na zavedení nových vlastních zdrojů (dále jen „interinstitucionální dohoda“)⁹; zdůrazňuje, že zahrnutí finančních toků pocházejících z CBAM do rozpočtu EU by pomohlo zmírnit problémy týkající se fiskální rovnocennosti a zajistit jednak spravedlivé rozložení dopadu mezi členské státy a jednak štihlou strukturu s minimálními správními režijními náklady; dochází proto k závěru, že vymezení těchto výnosů jako vlastního zdroje EU by přineslo snížení podílu příspěvků založených na HND na financování rozpočtu EU, čímž by pomohlo ke spravedlivému rozdělení dopadu CBAM mezi všechny členské státy; domnívá se, že veškeré úspory dosažené na vnitrostátní úrovni v důsledku nižších příspěvků založených na HND poskytnou členským státům větší fiskální prostor; zdůrazňuje, že provádění tohoto mechanismu by mělo doprovázet zrušení všech forem dotací škodlivých pro životní prostředí, které jsou poskytovány energeticky náročným odvětvím, jako jsou zejména daňové výjimky a úlevy týkající se energie využívané energeticky náročnými odvětvími;
35. bere na vědomí nejrůznější střízlivé odhady příjmů, které se pohybují v rozmezí od 5 do 14 miliard EUR ročně v závislosti na působnosti a koncepci nového nástroje; zdůrazňuje skutečnost, že rozpočet EU je v každém případě jedinečně uzpůsoben tomu, aby absorboval výkyvy příjmů, či dokonce dlouhodobé regresivní účinky;
36. je odhodlán zajistit, aby vlastní zdroj založený na CBAM tvořil součást souboru vlastních zdrojů dostatečných k pokrytí úrovně celkových očekávaných výdajů spojených s náklady na splácení půjček vzniklých v souvislosti s nástrojem Next Generation EU, přičemž musí být dodržena zásada univerzality; dále připomíná, že jakýkoli přebytek vzniklý v rámci splátkového plánu musí i nadále zůstat v rozpočtu EU jakožto obecný příjem;
37. zdůrazňuje, že zavedení souboru nových zdrojů vlastních příjmů, jak stanoví plán pro zavedení nových vlastních zdrojů v rámci interinstitucionální dohody, by mohlo usnadnit to, aby byly výdaje na úrovni EU lépe zaměřeny na prioritní oblasti a společné veřejné statky s velkým navýšením efektivity v porovnání s výdaji na úrovni jednotlivých států; připomíná, že pokud by jeden ze tří orgánů nedodržel jakoukoli z podmínek dohodnutých v interinstitucionální dohodě, mohlo by to být důvodem k tomu, aby jeho postup ostatní orgány napadly právní cestou;
38. vyzývá orgány, aby postupovaly aktivně podle ducha a litery plánu pro zavedení nových vlastních zdrojů v rámci interinstitucionální dohody, který stanoví, že tento nový vlastní

⁹ Přijaté texty, P9_TA(2020)0358.

zdroj má vstoupit v platnost nejpozději do 1. ledna 2023;

Provádění CBAM a další aspekty

39. zdůrazňuje, že provádění CBAM musí doprovázet zrušení všech forem dotací škodlivých pro životní prostředí, které jsou na vnitrostátní úrovni poskytovány energeticky náročným odvětvím; vyzývá Komisi, aby vyhodnotila různé postupy členských států v této oblasti s ohledem na zásadu „znečišťovatel platí“;
40. žádá, aby byl CBAM monitorován prostřednictvím nezávislého orgánu pod záštitou Komise, který by měl pravidelně podávat zprávy a poskytovat Parlamentu, Radě a Komisi na požádání transparentní informace, a to alespoň dvakrát ročně;
41. konstatuje, že EU je největším světovým dovozcem uhlíku a že obsah uhlíku ve zboží vyváženém z EU je výrazně nižší než obsah uhlíku v dováženém zboží; vyjadřuje politování nad tím, že evropské úsilí v boji proti změně klimatu je větší než průměrné mezinárodní úsilí; zdůrazňuje, že pro měření celkového dopadu Unie na klima je zapotřebí spolehlivé metody podávání zpráv, která zohlední emise dováženého zboží a služeb do EU;
42. zdůrazňuje, že dostatečné mezinárodní úsilí v oblasti klimatu, například prostřednictvím stabilního, rozšířeného a konzistentního mezinárodního stanovování cen uhlíku a plně konkurenceschopných technologií, produktů a výrobních procesů s nízkými emisemi učiní tento mechanismus zastaralým; domnívá se, že změna klimatu je celosvětovým problémem, který vyžaduje globální řešení, a proto se domnívá, že EU by měla i nadále podporovat vytvoření celosvětového rámce pro stanovování cen CO₂ v souladu s článkem 6 Pařížské dohody; vybízí Komisi, aby navrhla mechanismus s jasným a ambiciózním harmonogramem jeho provádění a vývoje; připomíná, že některá technická řešení pro snížení emisí CO₂ jsou stále v pilotní fázi, a vyzývá proto Komisi, aby i nadále usilovala o jejich další rozvoj; vyzývá Komisi, aby tento mechanismus navrhla jako součást komplexního strategického balíčku orientovaného na dlouhodobý horizont, který bude v souladu s vytvořením hospodářství s nulovými čistými emisemi skleníkových plynů, jež bude vysoce účinné z hlediska využívání energií a zdrojů a nulových emisí skleníkových plynů, a to nejpozději do roku 2050;
43. připomíná, že politika EU v oblasti klimatu, průmyslová politika a cíl zachovat a zvýšit udržitelný hospodářský růst musí jít ruku v ruce; zdůrazňuje, že každý mechanismus musí být zakotven v průmyslové strategii EU a musí podněcovat průmyslová odvětví k výrobě čistých a konkurenceschopných výrobků;
44. zdůrazňuje, že řádně fungující mechanismus by měl zajistit snížení emisí dovážených do EU a zajistit co nejúčinnější ochranu klimatu před rizikem úniku uhlíku, při současném dodržování pravidel WTO; zdůrazňuje, že tento mechanismus musí být navržen tak, aby mohl být snadno zaveden a účinně uplatňován a aby zároveň zabránil obcházení povinností, jako je např. přesouvání zdrojů nebo dovoz pouze částečně hotových nebo konečných výrobků, na něž se mechanismus nevztahuje;
45. vyzývá Komisi, aby poskytla technické poradenství a podporu průmyslu doma i v zahraničí, zejména MSP, při zavádění spolehlivých systémů započítávání emisí skleníkových plynů pro dovoz s cílem zachovat silný evropský průmysl, aniž by to

vytvářelo technické problémy pro obchodní partnery;

46. vyzývá ke zvláštnímu posouzení dopadu tohoto mechanismu na MSP a na hospodářskou soutěž na vnitřním trhu; vyzývá k tomu, aby byl v případě potřeby vytvořen podpůrný mechanismus pro MSP, aby se úspěšně přizpůsobily nové tržní realitě, což zabrání tomu, aby se staly obětí nekalých praktik ze strany větších subjektů na trhu;
47. dále konstatuje, že s cílem zabránit nekalé hospodářské soutěži na evropském trhu by mechanismus neměl vytvářet konkurenční nevýhody mezi konkurenčními materiály; zdůrazňuje, že v hospodářské soutěži by neměly být znevýhodněny materiály, které jsou nejšetrnější ke klimatu,
48. zdůrazňuje význam Evropského parlamentu, pokud jde o zastoupení evropských občanů a jejich zájmů a pokud jde o příspěvek k naplňování priorit EU, jako je ochrana klimatu a mezinárodní konkurenceschopnost; vyzývá proto Komisi a Radu, aby plně zapojily Parlament jako spolunormotvůrce do legislativního procesu zavedení tohoto mechanismu;
 - o
 - o o
49. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Zhoršování klimatu již není pouze záležitostí vědců a budoucích generací. Každý den nás na našich územích, v naší bezprostřední blízkosti zasahují jeho dramatické důsledky. A my jsme ohromeni katastrofickými výjevy, které k nám přicházejí ze zbytku světa. Požáry, vlny veder, sucho, povodně, záplavové vlny, větrné smrště, tání ledovců, pandemie, vysídlování obyvatel... změna klimatu je naší realitou. A to jsme teprve na 1,1 °C průměrného oteplení!

Pařížská dohoda vyzvala k všeobecné mobilizaci. Musíme zrychlit a zvýšit své ambice, protože naše politiky v oblasti klimatu dosud vedou spíše k oteplení o 3 až 4 stupně, tedy spíše k pesimističtějším scénářům, k dosud nepoznanému chaosu. Evropská unie nese odpovědnost. Za emise skleníkových plynů, které produkuje. Za čím dál větší objem emisí skleníkových plynů, které dováží. Protože stojí v jádru multilateralismu a nebytné mezinárodní spolupráce. Protože je hospodářskou a obchodní velmocí, která v této věci musí jít příkladem.

Evropané a Evropanky si uvědomují naléhavost a nebezpečí. Konají na své vlastní úrovni. Mladí pořádají pochody za klima. Čím dál větší část hospodářských subjektů masivně investuje do energie z obnovitelných zdrojů, střídmosti a energetické účinnosti budov a dopravy, do dekarbonizace průmyslu a služeb. Obyvatelé venkova ukazují, že zemědělství se může podílet na ochlazování planety, spíše než aby přispívalo k jejímu nadměrnému oteplování. Nejde jen o boj s nebezpečími, ale také o všeobecnou snahu transformovat náš model rozvoje tak, aby byl udržitelnější, sociálně spravedlivější, odolnější a nezávislejší. Dekarbonizace není jen palčivou nutností. Stala se i příležitostí, úžasnou pákou pro tvorbu pracovních míst, vyvážené obhospodařování našich území a pro technologické, sociální, průmyslové a demokratické inovace.

Díky cíli dosáhnout klimatické neutrality nejpozději do roku 2050 prostřednictvím Zelené dohody a právního rámce pro klima se boj proti zhoršování klimatu dostal do jádra politické agendy Evropské unie. Usnesení Evropského parlamentu, program Komise i diskuse v rámci Rady vyzývají k větší a lepší aktivitě. Cíl snížení emisí o 40 % do roku 2030 již není aktuální. Vědci doporučují jeho navýšení na 65 %. Ať už bude přijat jakýkoli nový cíl, je třeba, abychom velmi vážně a systematicky přezkoumali všechny evropské politiky v této oblasti, zejména směrnici o systému obchodování s emisemi, která do značné míry určuje cenu uhlíku, a tedy motivuje k dekarbonizaci. Nemůžeme mít ambiciózní politiku v oblasti klimatu, aniž bychom výrazně snížili přidělované emisní povolenky, aniž bychom urychleně odstranili bezplatné povolenky, které přispívají k malé účinnosti trhu s uhlíkem, a aniž bychom stanovili minimální ceny za tunu CO₂.

Politika Unie v oblasti klimatu je i přes svoji nedostatečnost ambicióznější než politika řady jejích obchodních partnerů. Boj proti zhoršování klimatu musí představovat příležitost pro průmysl, hospodářství a společnost, ale dekarbonizace naší ekonomiky nemůže vést k nové „deindustrializaci“ s úniky uhlíku i investic. Je naší odpovědností zajistit, aby úsilí, které od podniků vyžadujeme, tyto podniky nevystavovalo nekalé soutěži ze strany subjektů vyrábějících v zemích s menšími nároky, než má Unie, ale jejichž výrobky se vyskytují na vnitřním trhu. To je úkolem mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích – *Carbon Border Adjustment Mechanism*, CBAM.

Tento mechanismus je základním nástrojem, který plní několik cílů a je součástí stejného účinného cyklu, jehož hlavním cílem je ochrana klimatu:

- přispívat k posílení opatření Unie v oblasti klimatu,
- podněcovat naše partnery k větším ambicím,
- chránit naše výrobce před potenciálně nekalou hospodářskou soutěží,
- podporovat přemístění hospodářských činností na evropské území,
- zásobovat vlastní zdroje Unie.

Za tímto účelem musí mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích splňovat několik zásad:

- Musí se nakonec vztahovat na všechny dovážené produkty s cílem pokrýt naši celkovou uhlíkovou stopu a zabránit narušení vnitřního trhu. Přechodně se bude vztahovat na hlavní suroviny, jejichž produkce má na svědomí velké množství emisí CO₂ a na niž se vztahuje evropský trh s uhlíkem.
- Musí se použít co nejdříve, respektive od roku 2023. Skloubení s trhem s emisními povolenkami bude o to účinnější, že přechodné období bude rychlé. Účinný mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích musí umožňovat ukončení bezplatných povolenek. Ty jakožto nástroj v boji proti úniku uhlíku vyvolaly silně nepříznivé zvrácené účinky a neoprávněné neočekávané zisky, jak připomíná Evropský účetní dvůr ve své zvláštní zprávě č. 18/2020 s názvem „Evropský systém obchodování s emisemi: bezplatné přidělování povolenek bylo třeba lépe zacílit“.
- Musí být slučitelný s pravidly mnohostranného obchodu, neboť několik článků Všeobecné dohody o clech a obchodu umožňuje jednat ve prospěch zájmů nadřazených obchodu, jako je životní prostředí a zdraví.
- Musí dodávat zdroje do evropského rozpočtu coby nový vlastní zdroj. Hájíme cíl, aby tyto prostředky byly přidělovány hlavně Zelené dohodě a spravedlivé transformaci, ale významná část aby podpořila transformaci v nejhudších zemích a v zemích nejvíce postižených změnou klimatu.

Evropští občané očekávají, že Evropská unie bude jednat s větší odhodláním a většími ambicemi v zájmu klimatu a že skončí „naivita“ nebo cynismus, který se šíří v oblasti obchodní politiky, kdy jsou příliš často přehlíženy sociální, environmentální a průmyslové náklady dohod, jež jsou podepisovány.

Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích je obrovskou příležitostí ke sladění oblasti klimatu, průmyslu, zaměstnanosti, odolnosti, svrchovanosti a přemísťování. V tomto ohledu představuje pro Unii významnou politickou a demokratickou zkoušku. Evropský parlament musí určovat směr!

14.12.2020

STANOVISKO VÝBORU PRO MEZINÁRODNÍ OBCHOD

pro Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

ke směřování k mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, který by byl slučitelný s pravidly WTO
(2020/2043(INI))

Zpravodajka (*): Karin Karlsbro

(*) Přidružený výbor – článek 57 jednacího řádu

NÁVRHY

Výbor pro mezinárodní obchod vyzývá Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. vítá cíl Evropské unie spočívající v dosažení sociálně spravedlivého přechodu na klimatickou neutralitu do roku 2050, jakož i cíl 60% snížení emisí pro rok 2030, jak navrhuje Parlament; vybízí, že by se měly i nadále zvyšovat úrovně ambicí, pokud jde o klimatické úsilí v obchodní politice EU, jakož i v mnoha dalších oblastech politiky; vyzývá k tomu, aby se Pařížská dohoda a její cíl 1,5 °C staly jednou z hlavních zásad obchodní politiky, jíž musí být přizpůsobeny všechny obchodní iniciativy a jejich nástroje politik, tím, že bude rovněž uvedena jakožto zásadní prvek v dohodách o volném obchodu; je přesvědčen, že taková účelová obchodní politika může významně pomoci při nasměrování hospodářství k dekarbonizaci, aby bylo možné dosáhnout klimatických cílů stanovených v Pařížské dohodě a Zelené dohodě pro Evropu; zdůrazňuje, že v důsledku vyšší úrovně ambicí EU v oblasti změny klimatu by se mohlo zvýšit riziko úniku uhlíku; naléhavě vyzývá Komisi, aby zajistila plnou ochranu před únikem uhlíku ve všech svých politikách při zohlednění konkurenceschopnosti evropského průmyslu a malých a středních podniků; konstatuje, že ačkoli Unie v roce 2018 snížila své domácí emise skleníkových plynů o 23,2 % oproti úrovni z roku 1990, její emise skleníkových plynů pocházející z mezinárodního obchodu neustále rostou; zdůrazňuje, že čistý dovoz zboží a služeb do EU je zodpovědný za více než 20 % emisí CO₂ v Unii;
2. vzhledem k tomu, že neexistuje celosvětová cena uhlíku ani mnohostranné řešení, úmyslem Komise je navrhnout spravedlivý a transparentní, účinný unijní tržní mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích pod podmínkou, že bude v souladu s

pravidly WTO a unijními dohodami o volném obchodu a pravidly EU (tj. že nebude diskriminační a nebude představovat skryté omezení mezinárodního obchodu), že bude přiměřený, bude se zakládat na zásadě „znečišťovatel platí“ a že bude vhodný ke skutečnému plnění klimatických cílů EU; domnívá se, že se mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích musí uplatňovat na zboží ze všech třetích zemí, které ještě nejsou začleněny do účinného systému stanovování cen uhlíku nebo ještě nemají rovnocenná opatření s podobnými cíli a náklady jako v evropském systému obchodování s emisemi (EU-ETS), aby se tak mohlo zabránit jakékoli diskriminaci na základě původu, a že musí být náklady na plnění méně ambiciózního stanovení cen uhlíku odčitatelné z mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích.

3. je přesvědčen, že cílem mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích by mělo být předcházení riziku úniku uhlíku v zájmu EU, a tedy přispívání k celkovému cíli snižování emisí na celosvětové úrovni a napomáhání EU ve splnění jejích závazků; zdůrazňuje skutečnost, že unijní mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM) je určen výhradně k prosazování cílů v oblasti klimatu a ke snížení rizika úniku uhlíku, ale toho je třeba dosáhnout přiměřeným a vyváženým způsobem, musí být založen na důkazech a nesmí být zneužíván jako nástroj k posilování protekcionismu, neoprávněné diskriminace nebo omezení v již tak zatíženém globálním prostředí mezinárodního obchodu vybízí, aby bylo v tomto ohledu zabráněno přílišné byrokracii; konstatuje, že jedním z důsledků tohoto opatření bude zabránění riziku přesouvání výroby mimo EU, neboť by takovým přemísťováním mohlo být vynulováno úsilí EU o snižování emisí a o prosazování mezinárodních politik EU na ochranu životního prostředí;
4. konstatuje, že k zajištění slučitelnosti s pravidly WTO by podoba tohoto mechanismu mohla vycházet z ustanovení Všeobecné dohody o clech a obchodu (GATT), jako jsou články I /zásada podle doložky nejvyšších výhod), III (ustanovení o národním zacházení) a případně XX (obecná doložka o výjimkách) a že jeho odůvodnění by mělo být pouze ekologické, tj. dosáhnout celosvětového omezení emisí CO₂ a zabránit úniku uhlíku;
5. vyzývá k provedení důkladného posouzení dopadu tohoto mechanismu, které musí být předloženo do poloviny roku 2021, spolu s legislativním návrhem, a k co největší transparentnosti a k pobídkám, které budou poskytovány za koordinaci a také za spolupráci s WTO a s obchodními partnery EU, v koordinaci s Evropským parlamentem, konstatuje, že posouzení dopadu musí být prováděno s cílem snížení rizika úniku uhlíku, a proto celkových celosvětových emisí; žádá tedy Komisi, aby zahrnula do posouzení dopadu následující aspekty:
 - a. dopady mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích na udržitelné inovace a změny v obchodních tocích a dodavatelských řetězcích;
 - b. posouzení přidané hodnoty mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích ve srovnání s alternativními řešeními;
 - c. možná pilotní odvětví, ve kterých je obsah uhlíku u zboží snadno identifikovatelný;
 - d. možný dopad na průmysl EU, který by mohl plynout z mechanismu

zaměřeného výhradně na základní materiály, což by mohlo vést k tomu, že se začnou více dovážet meziprodukty a konečné produkty, na které se mechanismus nevztahuje, zejména pokud by mechanismus nahrazoval stávající opatření v oblasti úniku uhlíku;

- e. zda a jak by mělo být mezi konkrétní případy dovozu vysokouhlíkové elektřiny zařazeno odvětví energetiky;
 - f. možné dopady na společnosti v EU, zejména malé a střední podniky, ve smyslu celosvětové hospodářské soutěže, pokud výrobky budou dotčené vyššími cenami jejich součástí;
 - g. analýza kombinace klíčových proměnných, včetně odvětví, zemí a druhů emisí skleníkových plynů zahrnutých do mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, jakož i vztahu ke stávajícím opatřením týkajícím se úniku uhlíku;
 - h. zvláštní pozornost nejméně rozvinutým a rozvojovým zemím, aby bylo zajištěno, že mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích nebude mít negativní dopad na jejich rozvoj;
6. konstatuje, že posouzení dopadu musí důkladně zvážit, jak se mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích vzájemně ovlivní se stávajícími opatřeními týkajícími se úniku uhlíku v rámci systému EU pro obchodování s emisemi (ETS), včetně toho, zda by se současná opatření nebo bezplatné povolenky měly v úvodní fázi vzájemně doplňovat s mechanismem uhlíkového vyrovnání na hranicích nebo by měly být spíše odstraněny, aby se zabránilo dvojí úrovni ochrany a diskriminaci vůči dovozům, a zda by mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích měl nebo neměl být zaveden postupně, s ohledem na zajištění slučitelnosti s pravidly WTO, a zároveň by se měla zachovat předvídatelnost a stabilita pro společnosti EU;
7. zdůrazňuje, že každý mechanismus musí vytvářet pobídky pro průmyslová odvětví v EU i v zahraničí, aby vyráběla čisté a konkurenceschopné výrobky, a zabránit úniku uhlíku, aniž by byly ohroženy obchodní příležitosti; zdůrazňuje úlohu, kterou by takovýto mechanismus mohl hrát, pokud by byl vyvážený a náležitě prováděn, v energeticky náročných odvětvích, jako je výroba oceli, cementu a hliníku, a to vzhledem k zaznamenané obchodní expozici těchto odvětví a jejich účasti na systému ETS;
8. konstatuje, že mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích je součástí Zelené dohody pro Evropu a nástrojem pro dosažení cíle EU v oblasti čistých emisí skleníkových plynů do roku 2050; podotýká, že tento mechanismus může mít potenciální přímý nebo nepřímý vliv na většinu průmyslových odvětví s vysokými emisemi uhlíku a odvětví založených na rozsáhlé obchodní výměně a že by se měly vést v průběhu celého procesu konzultace; kromě toho konstatuje, že by mohl mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích ovlivnit dodavatelské řetězce takovým způsobem, že by internalizovaly náklady na uhlík; zdůrazňuje, že takový mechanismus musí být snadné spravovat a že nesmí představovat pro podniky, zejména malé a střední podniky, nepřiměřenou finanční nebo administrativní zátěž;
9. vyzývá k tomu, aby příjmy z mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích byly využívány na podporu celosvětových a evropských opatření v oblasti klimatu; navrhuje,

že příjmy musí být opětovně investovány v rámci rozpočtu EU pro účely výzkumu, inovací a rozvoje uhlíkově-neutrálních technologií k podpoře udržitelného přechodu průmyslu a na pomoc zmírňování změny klimatu, aby byla zajištěna slučitelnost s pravidly WTO;

10. vyjadřuje hluboké znepokojení nad narušováním mnohostranného obchodního systému; vyzývá Komisi, aby aktivně spolupracovala s vládami obchodních partnerů s cílem zajistit nepřetržitý dialog o této iniciativě, a tím podnitit opatření v oblasti klimatu jak v rámci Unie, tak ze strany našich obchodních partnerů; zdůrazňuje, že obchodní politika může a měla by být využívána k podpoře pozitivní agendy v oblasti životního prostředí a k zabránění vzniku velkých rozdílů v úrovních ambicí v oblasti životního prostředí mezi EU a zbytkem světa a že by mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích měl být vypracován jako opatření doplňující opatření v kapitolách o obchodu a udržitelném rozvoji v dohodách o volném obchodu uzavíraných Evropskou unií; zdůrazňuje, že konečným cílem iniciativy musí být celosvětové opatření, které zajistí, aby se mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích stal nadbytečným, neboť zbytek světa dožene úroveň ambicí EU pro snížení emisí CO₂; je proto toho názoru, že mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích by měl být považován za prostředek k urychlení tohoto procesu, a nikoli za nástroj protekcionismu; očekává, že Komise zahájí jednání o celosvětovém přístupu v rámci WTO nebo G20;
11. požaduje takovou metodu pro výpočet obsahu uhlíku, která nediskriminuje mezi výrobci EU a výrobci z třetích zemí a která se co nejvíce přiblíží skutečnému obsahu uhlíku v daném zboží; bere na vědomí obtíže spojené s výpočtem obsahu uhlíku u výrobků jak z členských států EU, tak z třetích zemí, a vyzývá k nepolevujícímu úsilí o zajištění srovnatelnosti obsahu uhlíku výrobků; zdůrazňuje, že technologie pro sledování a vyhledávání obsahu uhlíku a výkonnosti komplexních výrobků by mohla být užitečná při uplatňování mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích na tyto produkty; konstatuje, že mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích musí vytvořit pobídky pro země a výrobce, aby sdíleli informace o stanovení ceny uhlíku a o obsahu uhlíku ve výrobcích;
12. domnívá se, že mezinárodní obchod a obchodní politika jsou klíčovými prvky umožňujícími přechod na klimaticky neutrální, celosvětové oběhové hospodářství účinně využívající zdroje, a jako takové podporují globální úsilí o dosažení cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje a Pařížské dohody; domnívá se, že je naléhavě nutné provést komplexní reformu WTO, která by jí umožnila zaručit spravedlivý obchod a zároveň bojovat proti globálnímu oteplování; konstatuje, že pravidla GATT pocházejí z roku 1947, a je toho názoru, že je třeba je v současném kontextu klimatické krize přehodnotit; očekává, že Komise urychleně zahájí reformu WTO s cílem dosáhnout souladu s cíli v oblasti klimatu; vyzývá Komisi, aby zintenzivnila své úsilí o dosažení celosvětového stanovování cen CO₂ a usnadnila obchod s technologiemi v oblasti klimatu a ochrany životního prostředí, například prostřednictvím iniciativ v rámci obchodní politiky, jako je dohoda WTO o environmentálních produktech.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	10. 12. 2020
Výsledek konečného hlasování	+ : 34 - : 2 0 : 5
Členové přítomní při konečném hlasování	Barry Andrews, Anna-Michelle Asimakopoulou, Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Udo Bullmann, Jordi Cañas, Daniel Caspary, Miroslav Číž, Arnaud Danjean, Paolo De Castro, Emmanouil Fragkos, Raphaël Glucksmann, Enikő Győri, Roman Haider, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Herve Juvin, Karin Karlsbro, Maximilian Krah, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Margarida Marques, Gabriel Mato, Sara Matthieu, Emmanuel Maurel, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Inma Rodríguez-Piñero, Massimiliano Salini, Helmut Scholz, Sven Simon, Dominik Tarczyński, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Jan Zahradil
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Marco Campomenosi, Nicola Danti, Manuela Ripa

11.12.2020

STANOVISKO HOSPODÁŘSKÉHO A MĚNOVÉHO VÝBORU

pro Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

k návrhu na téma směrem k mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, který bude slučitelný s pravidly WTO
(2020/2043(INI))

Zpravodaj: (*): Luis Garicano

(*): Přidružený výbor – článek 57 jednacího řádu

NÁVRHY

Hospodářský a měnový výbor vyzývá Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

1. je přesvědčen, že hlavním cílem mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM) by měl být boj proti změně klimatu a podpora klimatických cílů EU prostřednictvím řešení rizika úniku uhlíku a poskytnutí pobídek pro investice do zelených a energeticky účinných technologií na evropské i celosvětové úrovni, čímž se přispěje rovněž k celosvětovému snížení emisí skleníkových plynů; je přesvědčen, že konečným cílem by mělo být dosažení účinné globální politiky v oblasti klimatu;
2. domnívá se, že nedávno přijatý cíl Zelené dohody pro Evropu, kterým je dosažení klimatické neutrality do roku 2050, cíl snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů alespoň o 60 %, na němž se dohodl Parlament, a mezinárodní závazky Unie v rámci Pařížské dohody budou vyžadovat značné úsilí o dekarbonizaci na úrovni EU, což povede ke zvýšení ceny uhlíku hrazené domácími výrobci v rámci systému EU pro obchodování s emisemi (EU ETS), pravděpodobně výrazně nad rámec současné ceny; domnívá se proto, že při neexistenci celosvětové ceny emisí uhlíku by se riziko úniku uhlíku mohlo zvýšit; vítá v této souvislosti závazek Rady a Komise zavést mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích slučitelný s pravidly WTO, který by zajistil, aby cena dovozu odrážela obsah uhlíku, a pomohla tak vytvořit rovné podmínky pro domácí a zahraniční výrobce, a zajistit tak, aby cíle EU v oblasti klimatu nebyly ohroženy přemístěním výroby a zvýšeným dovozem ze zemí s méně ambiciózními politikami v oblasti klimatu, což by zase pomohlo zajistit spravedlivou transformaci;
3. konstatuje, že Komise v současné době posuzuje veškeré různé možnosti zavedení mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, od daňových nástrojů až po

mechanismy využívající systém EU ETS; zdůrazňuje, že spotřební daň z obsahu uhlíku ve všech spotřebovaných výrobcích, a to domácích i dovážených, by zcela neodstranila riziko úniku uhlíku, byla by technicky náročná vzhledem ke složitosti vysledovatelnosti uhlíku v globálních hodnotových řetězcích a mohla by představovat značnou zátěž pro spotřebitele; domnívá se, že má-li se řešit riziko úniku uhlíku při současném dodržování pravidel WTO, musí mechanismus CBAM účtovat poplatek za obsah uhlíku v dovážených produktech, který bude odrážet uhlíkové náklady hrazené výrobcí v EU; v této souvislosti se domnívá, že tento mechanismus by měl zajistit jednotnou cenu uhlíku jak pro domácí výrobce, tak pro dovozce, aby byla dodržena zásada zákazu diskriminace stanovená organizací WTO; je toho názoru, že možností, která nejlépe odráží uhlíkové náklady hrazené výrobcí v EU a zajišťuje automatické úpravy cen a dodržování zásady nediskriminace, je mechanismus založený na systému EU ETS; vybízí proto Komisi, aby zavedla systém, který by od dovozců vyžadoval, aby nakupovali povolenky na objem emisí uhlíku obsažených v jejich produktech; domnívá se, že toho by mohlo být dosaženo vytvořením zvláštního souboru povolenek pro dovoz, který by byl vázán na ceny v rámci systému ETS (pomyslného ETS), nebo začleněním dovozců do stávajícího souboru povolenek v rámci systému EU ETS; poznamenává, že s posledně jmenovanou možností by mohly být spojeny další technické výzvy, jako je zajištění cenové stability (což by bylo možné řešit zvýšením stávajícího stropu na přiměřenou úroveň a využitím rezervy tržní stability) a zavedení ochranných opatření, která by zabránila riziku možného narušení trhu; uznává, že pevně stanovené clo nebo daň z dovozu by mohly být jednoduchým nástrojem, který by poskytl silný a stabilní signál o ceně dováženého uhlíku z hlediska životního prostředí; domnívá se však, že vzhledem ke své pevné povaze by taková daň byla méně flexibilním nástrojem, který by nemohl tolik odrážet měnící se cenu v rámci systému EU ETS; zdůrazňuje, že v praxi by se měnící se daň, která automaticky odráží cenu v rámci systému EU ETS, rovnala pomyslnému systému ETS; uznává, že pokud by byl CBAM fiskální povahy, existovala by možnost, že by byl zaveden mechanismus založený na čl. 192 odst. 2 SFEU; trvá na tom, že CBAM sleduje především environmentální cíle, a proto by zásadní úlohu při výběru nástroje měla hrát environmentální kritéria; zdůrazňuje, že v souladu s tímto cílem musí zvolený nástroj zajistit předvídatelnou a dostatečně vysokou cenu uhlíku, která bude stimulovat investice do dekarbonizace, aby byly splněny cíle Pařížské dohody;

4. domnívá se, že CBAM by se měl v ideálním případě vztahovat na veškerý dovoz (od surovin k meziproductům nebo konečným produktům), přičemž by měl zahrnovat základní materiály, na něž se vztahuje systém EU ETS, aby se zabránilo narušení mezi výrobky na vnitřním trhu a v celém hodnotovém řetězci; uvědomuje si technické obtíže spojené se zahrnutím všech základních materiálů, na něž se vztahuje systém EU ETS, již v roce 2023 a bere na vědomí, že v počáteční fázi by mohla být upřednostněna odvětví, u nichž se má za to, že jsou nejvíce ohrožena únikem uhlíku; upozorňuje však Komisi na to, že pokud se mechanismus nebude vztahovat na všechna odvětví v rámci EU ETS, mohla by být poškozena průmyslová odvětví EU, a vyzývá ji, aby navrhla co nejširší odvětvový rozsah; naléhavě vyzývá Komisi, aby v případě, že by se rozhodla postupovat krok po kroku, připravila i závazný harmonogram postupného rozšiřování mechanismu CBAM na další odvětví;
5. domnívá se, že v ideálním případě by CBAM měl co nejpřesněji měřit obsah uhlíku v dovážených produktech, které spadají do jeho působnosti; nicméně doporučuje zvolit

proveditelnou koncepcí, na jejímž základě se bude objektivním způsobem měřit obsah uhlíku v každém dovezeném produktu podle základních materiálů, z nichž se skládá (jak je uvedeno v návrhu Evropského hospodářského a sociálního výboru); připomíná, že tato metoda přibližného měření by spočívala v tom, že by se zvážil každý základní materiál, na nějž se vztahuje systém EU ETS, a jeho hmotnost by se vynásobila obvyklou hodnotou uhlíkové náročnosti; zdůrazňuje však, že dovozci by měli mít možnost v souladu se standardy EU pro monitorování, vykazování a ověřování EU ETS prokázat, že obsah uhlíku v jejich výrobcích je nižší než tyto hodnoty, a odváděná částka by jim měla být odpovídajícím způsobem snížena s cílem podpořit inovace a investice do udržitelných technologií po celém světě; domnívá se, že by to nemělo představovat nepřiměřenou zátěž pro malé a střední podniky; zdůrazňuje, že provádění tohoto mechanismu bude muset být podpořeno souborem norem EU, které zabrání jeho obcházení nebo zneužívání, a jeho spravování bude vyžadovat silnou nezávislou infrastrukturu;

6. navrhuje, aby zavedení mechanismu CBAM vedlo k postupnému ukončení přidělování bezplatných povolenek, přičemž by po odpovídajícím přechodném období mělo dojít k jejich úplnému odstranění, neboť tento mechanismus by měl zajišťovat, aby výrobci a dovozci v EU museli na trhu EU platit stejné uhlíkové náklady; zdůrazňuje, že je třeba postupně rušit bezplatné povolenky během přechodného období slučitelného s předvídatelným harmonogramem; domnívá se, že přechodné období by mělo poskytnout regulační jistotu odvětvím náročným na zdroje a energii; zdůrazňuje, že by neměla existovat žádná dvojí ochrana a že tento mechanismus musí být slučitelný s pravidly WTO; domnívá se, že za tímto účelem by CBAM měl odečítat hodnotu bezplatných povolenek od splatné částky účtované dovozcům, aby CBAM a bezplatné povolenky mohly existovat paralelně, aniž by to vedlo k dvojí kompenzaci, a zároveň aby byly v souladu s pravidly WTO; konstatuje, že toto postupné ukončení by mělo být doprovázeno zavedením podpůrných opatření pro vývoz, která by byla i nadále v souladu s pravidly WTO a cíli EU v oblasti životního prostředí; vyzývá Komisi, aby posoudila zavedení částečných vývozních slev na základě stávající srovnávací logiky výrobců s nejučinnějšími emisemi uhlíku, přičemž by nemělo docházet k refundaci většího objemu, než je současná úroveň bezplatných povolenek, aby byly zachovány silné pobídky k dekarbonizaci a zároveň zajištěny rovné podmínky pro vývoz z EU;
7. zdůrazňuje, že CBAM by měl zajistit, aby dovozci ze třetích zemí neplatili za obsah uhlíku ve svých výrobcích dvakrát, a bylo tak s nimi zacházeno stejně a bez diskriminace; vyzývá Komisi, aby pečlivě posoudila dopad různých možností spojených s mechanismem CBAM na nejméně rozvinuté země;
8. vyzývá k tomu, aby výnosy z mechanismu CBAM byly považovány za příjmy EU;
9. domnívá se, že výše uvedený návrh poskytuje pevný základ pro slučitelnost s pravidly WTO, neboť nerozlišuje mezi výrobcí a dovozci (ani mezi nimi), je založen na transparentních a vědecky podložených objektivních kritériích a splňuje svůj hlavní cíl, kterým je ochrana životního prostředí a zdraví; vyzývá Komisi, aby se zapojila do dvoustranných a vícestranných diskusí s obchodními partnery s cílem usnadnit provádění mechanismu CBAM a zabránit odvetným opatřením; trvá na tom, že Komise by měla v rámci WTO pokračovat v prosazování udržitelnosti životního prostředí s cílem uvést mezinárodní obchodní právo do souladu s cíli Pařížské dohody; vyzývá

Komisi, aby Parlament zapojila do všech fází procesu vývoje CBAM; vyzývá ke zřízení mechanismu pro monitorování a postupu pro přezkum, do kterých bude v největší možné míře zapojen Evropský parlament.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	10.12.2020
Výsledek konečného hlasování	+: 39 -: 7 0: 8
Členové přítomní při konečném hlasování	Gunnar Beck, Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Gilles Boyer, Francesca Donato, Derk Jan Eppink, Engin Eroglu, Jonás Fernández, Raffaele Fitto, Frances Fitzgerald, José Manuel García-Margallo y Marfil, Sven Giegold, Valentino Grant, Claude Gruffat, José Gusmão, Enikő Győri, Danuta Maria Hübner, Othmar Karas, Billy Kelleher, Aurore Lalucq, Philippe Lamberts, Aušra Maldeikienė, Pedro Marques, Jörg Meuthen, Csaba Molnár, Siegfried Mureşan, Caroline Nagtegaal, Luděk Niedermayer, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Lídia Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Sirpa Pietikäinen, Dragoş Pîslaru, Antonio Maria Rinaldi, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli, Ernest Urtasun, Inese Vaidere, Johan Van Overtveldt, Stéphanie Yon-Courtin, Marco Zanni, Roberts Zile
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Marc Angel, Manon Aubry, Gabriele Bischoff, Damien Carême, Eugen Jurzyca, Chris MacManus, Margarida Marques, Andreas Schwab

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

39	+
GUE/NGL	Manon Aubry, José Gusmão
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Frances Fitzgerald, José Manuel García Margallo y Marfil, Danuta Maria Hübner, Othmar Karas, Aušra Maldeikienė, Siegfried Mureşan, Luděk Niedermayer, Lídia Pereira, Sirpa Pietikäinen, Andreas Schwab, Ralf Seekatz, Inese Vaidere
Renew	Gilles Boyer, Engin Eroglu, Billy Kelleher, Dragoş Pîslaru, Stéphanie Yon Courtin
S&D	Marc Angel, Marek Belka, Gabriele Bischoff, Jonás Fernández, Aurore Lalucq, Margarida Marques, Pedro Marques, Csaba Molnár, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli
Verts/ALE	Damien Carême, Sven Giegold, Claude Gruffat, Philippe Lamberts, Kira Marie Peter Hansen, Ernest Urtasun

7	-
ECR	Derk Jan Eppink, Eugen Jurzyca, Roberts Zīle
ID	Gunnar Beck, Jörg Meuthen
NI	Lefteris Nikolaou Alavanos
PPE	Enikő Győri

8	0
ECR	Raffaele Fitto, Johan Van Oortveldt
GUE/NGL	Chris MacManus
ID	Francesca Donato, Valentino Grant, Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni
Renew	Caroline Nagtegaal

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se

11.12.2020

STANOVISKO ROZPOČTOVÉHO VÝBORU

pro Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

k návrhu usnesení na téma „Směrem k mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, který bude slučitelný s pravidly WTO“
(2020/2043(INI))

Zpravodajka: Elisabetta Gualmini

NÁVRHY

Rozpočtový výbor vyzývá Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

1. připomíná, že mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM) je již dlouho kandidátem na to, aby se stal skutečným a zeleným zdrojem vlastních příjmů pro rozpočet EU, a Parlament jej v legislativním usnesení, které přijal dne 16. září 2020¹, uvádí mezi upřednostňovanými možnostmi nových vlastních zdrojů;
2. uznává, že CBAM musí primárně zajišťovat ochranu klimatu, zmírňovat dilema spojené s únikem uhlíku, poskytovat rovné podmínky v oblasti výdajů na dekarbonizaci, zvyšovat poptávku po nízkouhlíkových produktech a procesech, bránit narušení hospodářské soutěže a obchodu a ochránit konkurenceschopnosti průmyslových odvětví EU; zdůrazňuje, že CBAM pomůže EU splnit její cíle v oblasti klimatu a současně zajistí rovné podmínky v mezinárodním obchodu, omezí přemísťování výroby do třetích zemí (tzv. offshoring) s méně ambiciózními předpisy na ochranu životního prostředí a zajistí uplatňování zásady „znečišťovatel platí“, což by mělo podnítit zbytek světa k přijetí opatření v oblasti klimatu v souladu s Pařížskou dohodou a Zelenou dohodou pro Evropu; je přesvědčen, že v konečném důsledku přinese zavedení CBAM více inovací a investic do zelenějších technologií; zdůrazňuje tudíž, že je zapotřebí, aby byl CBAM navržen s přihlédnutím k maximální ekologické vyváženosti;
3. žádá Komisi, aby před předložením legislativního návrhu provedla důkladné hodnocení různých návrhů na provádění CBAM; žádá, aby toto posouzení dopadů již od samotného počátku zohledňovalo různé scénáře, jako je například možnost pokrytí všech stávajících i budoucích odvětví zahrnutých do systému obchodování s emisemi (ETS), a specifické charakteristiky odvětví, na něž by se tento mechanismus mohl vztahovat; považuje za naprosto nezbytné, aby byly různé návrhy v rámci tohoto

¹ Přijaté texty, P9_TA(2020)0220.

posouzení vyhodnoceny z hlediska jejich schopnosti snižovat emise skleníkových plynů, jejich hospodářských a sociálních dopadů na průmyslová odvětví EU, se zvláštním ohledem na MSP, konkurenceschopnosti vývozců z EU, a aby byla posouzena případná protiopatření třetích zemí a jejich dodavatelů vůči průmyslovým odvětvím EU; současně je přesvědčen, že mají-li se zachovat silné pobídky k dekarbonizaci a zajistit rovné podmínky pro zboží EU na trzích třetích zemí, mělo by se posouzení dopadů rovněž zabývat přínosy a pravděpodobnými dopady vývozních slev (i v případě jejich postupného zavádění) jak v případě odvětví, která jsou do CBAM zahrnuta, tak v případě odvětví, na něž se tento mechanismus nevztahuje, přičemž by se měla rovněž posoudit jejich doplňkovost s opatřeními v oblasti úniku uhlíků podle systému ETS; zdůrazňuje, že je důležité, aby se vyhodnotily dopady každé z jednotlivých možností na životní úroveň spotřebitelů, zejména osob patřících ke zranitelnějším skupinám, jakož i dopady na příjmy; žádá Komisi, aby do tohoto posouzení dopadů zahrnula rovněž dopady, které budou mít na rozpočet EU příjmy plynoucí z CBAM jakožto vlastní zdroj, a to v závislosti na zvoleném konceptu a podmínkách;

4. zdůrazňuje, že je nutné zabránit narušením mezinárodního trhu i protekcionistickým opatřením vůči EU zdůrazňuje, že větší ambice EU v oblasti změny klimatu vedou ke zvýšenému riziku úniku uhlíku, a to v důsledku nižších standardů ochrany životního prostředí a nedostatků ambiciózních opatření třetích zemí v oblasti klimatu; naléhavě proto vyzývá Komisi, aby příslušným způsobem zajistila plnou ochranu proti úniku uhlíku ve všech svých politikách; navrhuje mechanismu, který bude v souladu s pravidly Světové obchodní organizace (WTO), bude nediskriminační a progresivní, a silně vybízí Komisi k tomu, aby byla i nadále otevřena vícestrannému přístupu, který může účinným způsobem přispívat ke globálním opatřením v oblasti klimatu v souladu s Pařížskou dohodou a který by zabránil odvetným opatřením vůči hospodářství EU; naléhavě vyzývá Komisi, aby usilovala o mnohostranné reformy WTO, které uvedou mezinárodní obchodní právo do souladu s cíli Pařížské dohody; domnívá se, že s ohledem na celosvětovou pandemii a následující hospodářskou krizi je naprosto nezbytné, aby byly rozvíjeny mezinárodní politiky, které dokáží sladit naléhavá opatření v oblasti klimatu a průmyslovou konkurenceschopnost a spravedlivý obchod;
5. uznává, že by CBAM mohl být proveden buď jako rozšíření stávajícího režimu cel, nebo jako doplňkový systém zahrnutý do stávajícího rámce ETS; zdůrazňuje, že by oba přístupy mohly být v plném souladu s iniciativou týkající se vlastních zdrojů; zdůrazňuje, že druhý model, centralizovaný podle standardů ETS pro odvětví, materiály a ceny uhlíku, by usnadnil zavedení rovnocenných úrovní pro stanovení ceny uhlíku u výrobků z EU i mimo EU, a proto by zaručil rovné podmínky pro mezinárodní obchod a soulad s právními předpisy WTO, a zejména pak s článkem III Všeobecné dohody o clech a obchodu (GATT); zdůrazňuje, že zatímco výsledný mechanismus by měl nakonec pokrývat co největší možný rozsah dovozu, mohl by se počáteční koncept CBAM omezit na určitá hospodářská odvětví, která by byly vybrána na základě posouzení dopadů;
6. připomíná, že se Parlament, Rada a Komise dohodly, že k vytvoření nových vlastních zdrojů, včetně CBAM, dojde v příštím víceletém finančním rámci (VFR), a to na základě interinstitucionální dohody o rozpočtové kázi, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně

plánu na zavedení nových vlastních zdrojů (dále jen „interinstitucionální dohoda“); zdůrazňuje, že zahrnutí finančních toků pocházejících z CBAM do rozpočtu EU by pomohlo zmírnit problémy týkající se fiskální rovnocennosti a zajistit jednak spravedlivé rozložení dopadu mezi členské státy, jednak štíhlou strukturu s minimálními správními režijními náklady; dochází proto k závěru, že vymezení těchto výnosů jako vlastního zdroje EU by přineslo snížení podílu příspěvků založených na HND na financování rozpočtu EU, čímž by pomohlo ke spravedlivému rozdělení dopadu CBAM mezi všechny členské státy; domnívá se, že veškeré úspory dosažené na vnitrostátní úrovni v důsledku nižších příspěvků založených na HND poskytnou členským státům větší fiskální prostor; zdůrazňuje, že by provádění tohoto mechanismu mělo doprovázet zrušení všech forem dotací škodlivých pro životní prostředí, které jsou poskytovány energeticky náročným odvětvím, jako jsou zejména daňové výjimky a úlevy týkající se energie využívané energeticky náročnými odvětvími;

7. vítá skutečnost, že v případě, že by v souladu s interinstitucionální dohodou byl CBAM použit jako vlastní zdroj, byla by příjmová strana rozpočtu EU uvedena do užšího souladu se strategickými politickými cíli, jako je Zelená dohoda pro Evropu, boj proti změně klimatu, oběhové hospodářství a spravedlivá transformace, a že by to pomohlo vytvářet vedlejší přínosy, pobídky a přidanou hodnotu EU; domnívá se, že by příjmy z CBAM byly s ohledem na svůj charakter a původ důsledně provázány na úrovni EU s politikami v oblasti klimatu, vnějších hranic a obchodu, a tvořily by tak velice vhodný základ pro vlastní zdroje EU zdůrazňuje, že příjmy vytvářené v rámci CBAM by tak nebyly z důvodů ekologické vyváženosti využívány na dotace politik nebo opatření, které jsou v rozporu s Pařížskou dohodou a cíli Zelené dohody pro Evropu;
8. zdůrazňuje, že obsah emisí skleníkových plynů v příslušných dovozech by měl být zohledňován na základě transparentních a spolehlivých referenčních hodnot specifických pro daný produkt, které představují celkový průměrný obsah emisí skleníkových plynů v jednotlivých produktech, přičemž je zapotřebí vzít v úvahu různé výrobní metody s různou náročností na emise; má za to, že stanovení ceny uhlíku pro dovozy by mělo zohledňovat i uhlíkovou náročnost elektrizační soustavy v dané zemi;
9. bere na vědomí nejrůznější střízlivé odhady příjmů, které se pohybují v rozmezí od 5 do 14 miliard EUR ročně v závislosti na působnosti a koncepci nového nástroje; zdůrazňuje skutečnost, že rozpočet EU je v každém případě jedinečně uzpůsoben tomu, aby absorboval výkyvy příjmů, či dokonce dlouhodobé regresivní účinky;
10. je odhodlán zajistit, aby vlastní zdroj založený na CBAM tvořil součást souboru vlastních zdrojů dostatečných k pokrytí úrovně celkových očekávaných výdajů spojených s náklady na splácení půjček vzniklých v souvislosti s nástrojem Next Generation EU, přičemž musí být dodržena zásada univerzality; dále připomíná, že jakýkoli přebytek vzniklý v rámci splátkového plánu musí i nadále zůstat v rozpočtu EU jakožto obecný příjem; zdůrazňuje, že jakékoli účelové vázání příjmů z CBAM by bylo v rozporu s interinstitucionální dohodou, rozhodnutím o systému vlastních zdrojů a finančním nařízením;
11. zdůrazňuje, že zavedení souboru nových zdrojů vlastních příjmů, jak stanoví plán pro zavedení nových vlastních zdrojů v rámci interinstitucionální dohody, by mohlo

usnadnit to, aby byly výdaje na úrovni Unie lépe zaměřeny na prioritní oblasti a společné veřejné statky s velkým navýšením efektivity v porovnání s výdaji na úrovni jednotlivých států; připomíná, že pokud by jeden ze tří orgánů nedodržel jakoukoli z podmínek dohodnutých v interinstitucionální dohodě, mohlo by to být důvodem k tomu, aby jeho postup ostatní orgány právní cestou napadly;

12. vyzývá orgány, aby postupovaly aktivně podle ducha a litery plánu pro zavedení nových vlastních zdrojů v rámci interinstitucionální dohody, který stanoví, že tento nový vlastní zdroj má vstoupit v platnost nejpozději do 1. ledna 2023.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	10.12.2020
Výsledek konečného hlasování	+ : 33 - : 2 0 : 4
Členové přítomní při konečném hlasování	Rasmus Andresen, Robert Biedroń, Anna Bonfrisco, Olivier Chastel, Lefteris Christoforou, David Cormand, Paolo De Castro, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Vlad Gheorghe, Elisabetta Gualmini, Francisco Guerreiro, Valérie Hayer, Eero Heinäluoma, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Moritz Körner, Joachim Kuhs, Zbigniew Kuźmiuk, Ioannis Lagos, Hélène Laporte, Pierre Larroustou, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Siegfried Mureşan, Victor Negrescu, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Dimitrios Papadimoulis, Bogdan Rzońca, Nicolae Ştefănuţă, Nils Torvalds, Nils Ušakovs, Johan Van Overtveldt, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Herbert Dorfmann, Niclas Herbst, Petros Kokkalis

17.12.2020

STANOVISKO VÝBORU PRO PRŮMYSL, VÝZKUM A ENERGETIKU

pro Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

k mechanismu EU pro uhlíkové vyrovnání na hranicích v souladu s pravidly WTO (2020/2043(INI))

Zpravodaj: Jens Geier

NÁVRHY

Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku vyzývá Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

- A. vzhledem k tomu, že článek XX Všeobecné dohody o clech a obchodu (GATT) umožňuje členům Světové obchodní organizace provádět opatření, která jsou nezbytná k ochraně života či zdraví lidí, zvířat nebo rostlin (písm. b)) nebo přírodních zdrojů (písm. g));
1. vítá Pařížskou dohodu jako mezinárodní závazek k boji proti změně klimatu a zdůrazňuje, že je nezbytné provést důkladné hodnocení slučitelnosti všech mezinárodních souborů pravidel s těmito cíli v oblasti klimatu; konstatuje, že EU je na celosvětové úrovni odpovědná za 9 % emisí skleníkových plynů a je třetím největším producentem emisí skleníkových plynů na světě; se znepokojením bere na vědomí nedostatečně ambiciózní mezinárodní úsilí a opatření v oblasti klimatu, zejména pokud jde o provádění rozhodnutí přijatých v rámci Pařížské dohody, jakož i odstoupení USA od této dohody;
2. vítá evropské úsilí v tomto ohledu, jako je zavedení Zelené dohody pro Evropu a cíl dosáhnout nejpozději do roku 2050 nákladově efektivní, spravedlivé, sociálně vyvážené a spravedlivé transformace vedoucí ke klimatické neutralitě; zdůrazňuje, že je třeba zachovat 60% snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 a zároveň zajistit důsledné uplatňování zásady „znečišťovatel platí“;
3. domnívá se, že asymetrická opatření na ochranu klimatu nejsou pro boj proti změně klimatu dostatečná; zdůrazňuje, že obchodní politika může a měla by být využívána k podpoře pozitivního programu v oblasti životního prostředí při současném zachování konkurenceschopnosti EU a k řešení velkých rozdílů v ambicích v oblasti životního prostředí mezi EU a zbytkem světa; dále se domnívá, že mechanismus uhlíkového vyrovnání EU slučitelný s pravidly WTO (dále jen „mechanismus“) může stimulovat

dovoz s nízkými emisemi a vytváření nízkoemisních technologií a výrobků v EU, což povede k naléhavě potřebnému snížení emisí dovážených do EU; domnívá se, že tento mechanismus by mohl vést ke zvýšení mezinárodního úsilí v boji proti změně klimatu a pokud by byl uplatňován přiměřeným a vyváženým způsobem, mohl by být prvním krokem k mezinárodnímu stanovení cen uhlíku; dále konstatuje, že tento mechanismus by měl vést k vytvoření pozitivního cyklu pro boj proti změně klimatu na mezinárodní úrovni, např. tím, že se stane součástí jednání o mnohostranných dohodách v oblasti životního prostředí;

4. konstatuje, že EU je největším světovým dovozcem uhlíku a že obsah uhlíku ve zboží vyváženém z EU je výrazně nižší než obsah uhlíku v dováženém zboží; vyjadřuje politování nad tím, že evropské úsilí v boji proti změně klimatu je větší než průměrné mezinárodní úsilí; zdůrazňuje, že pro měření celkového dopadu Unie na klima je zapotřebí spolehlivé metody podávání zpráv, která zohlední emise dováženého zboží a služeb do EU;
5. zdůrazňuje, že hlavním cílem tohoto mechanismu je usnadnit dosažení uhlíkové neutrality a sloužit k podpoře mezinárodního úsilí v boji proti změně klimatu; zdůrazňuje, že tento mechanismus by měl evropskému průmyslu umožnit významně přispívat k cílům EU v oblasti klimatu a třetím zemím významně přispívat k plnění mezinárodních cílů v oblasti klimatu podporou značného úsilí o dekarbonizaci výrobních procesů, a zároveň zdůrazňuje, že by to mělo vytvořit rovné podmínky pro evropský průmysl; dále poukazuje na to, že při výpočtu cen za obsah uhlíku je třeba zohlednit emise pocházející z přepravy dovozu; považuje za nezbytné, aby oblast působnosti mechanismu zahrnovala co největší část uhlíkové stopy výrobku, tj. zahrnutím emisí z energie potřebné pro výrobu a nemělo by to vést k narušení vnitřního trhu, zejména na navazujících trzích hodnotové řetězce;
6. zdůrazňuje, že dostatečné mezinárodní úsilí v oblasti klimatu, například prostřednictvím stabilního, rozšířeného a konzistentního mezinárodního stanovování cen uhlíku a plně konkurenceschopných technologií, produktů a výrobních procesů s nízkými emisemi učiní tento mechanismus zastaralým; domnívá se, že změna klimatu je celosvětovým problémem, který vyžaduje globální řešení, a proto se domnívá, že by EU měla i nadále podporovat vytvoření celosvětového rámce pro stanovování cen CO₂ v souladu s článkem 6 Pařížské dohody; vybízí Komisi, aby navrhla mechanismus s jasným a ambiciózním harmonogramem jeho provádění a vývoje; připomíná, že některá technická řešení pro snížení emisí CO₂ jsou stále v pilotní fázi, a vyzývá proto Komisi, aby i nadále usilovala o jejich další rozvoj; vyzývá dále Komisi, aby zajistila cílenou a včasnou ochranu před únikem uhlíku pro všechna odvětví, která jsou považována za riziková; vyzývá Komisi, aby tento mechanismus navrhla jako součást komplexního politického balíčku orientovaného na dlouhodobý horizont, který bude v souladu s vytvořením hospodářství s nulovými čistými emisemi skleníkových plynů, které bude vysoce účinné z hlediska využívání energií a zdrojů a nulových emisí skleníkových plynů, a to nejpozději do roku 2050;
7. zdůrazňuje dále, že tento mechanismus by měl být součástí širšího souboru politik a doplňkových opatření s cíli, které umožní a podpoří investice do nízkouhlíkových průmyslových procesů, sníží intenzitu emisí průmyslu a podpoří opatření v oblasti energetické účinnosti a využívání energie z obnovitelných zdrojů; konstatuje, že tento

mechanismus musí doprovázet průmyslová politika, která je ambiciózní z hlediska životního prostředí, hospodářsky šetrná, sociálně spravedlivá a posiluje odolnost a globální konkurenceschopnost; navrhuje dále podporovat renovace fondů budov, nahrazování surovin, provádění mechanismu pro spravedlivou transformaci a pobídky k nákupu nízkouhlíkových materiálů prostřednictvím zadávání veřejných zakázek, jakož i silné politiky v oblasti veřejných inovací, které vylučují podporu technologií založených na závislosti na fosilních palivech; zdůrazňuje, že je třeba zvážit doplňkovou úlohu zdokonalených norem pro výrobky v souladu s akčním plánem EU pro oběhové hospodářství;

8. připomíná výsledky, kterých Unie dosáhla prostřednictvím pravidel týkajících se požadavků na výrobky a označování, jež dokázaly stimulovat odpovědnou spotřebu, zapojit evropské občany a podpořit průmyslovou konkurenceschopnost a inovace; vyzývá Komisi, aby prozkoumala podobné politiky v oblasti výrobků, které by mohly prosazovat nové normy a vytvořit rozhodující trhy pro nízkouhlíkové výrobky a technologie účinně využívající zdroje s cílem zajistit přechod k udržitelnému hospodářství a pomoci zaručit, že používání výrobků bude mít minimální negativní dopady na životní prostředí;
9. zdůrazňuje, že asymetrická opatření v oblasti klimatu na celém světě, a zejména nedostatek ambiciózních opatření v oblasti klimatu ze strany evropských obchodních partnerů, by mohla zvýšit riziko úniku uhlíku, což povede ke zvýšení celosvětových emisí a konkurenční nevýhodě pro evropský průmysl na mezinárodních trzích, a ohrozit tak evropská pracovní místa a hodnotové řetězce; zdůrazňuje, že evropský průmysl trpí zvýšeným hospodářským tlakem v důsledku levného dovozu od obchodních partnerů a v důsledku krize COVID-19; naléhavě tudíž vyzývá Komisi, aby zajistila větší a účinnější ochranu klimatu při návrhu tohoto mechanismu;
10. zdůrazňuje, že předcházení riziku úniku uhlíku jde ruku v ruce se zachováním konkurenceschopnosti průmyslu EU a zamezením převodům emisí do třetích zemí prostřednictvím přerozdělení průmyslových činností, investic a pracovních míst; zdůrazňuje, že činnosti prováděné s cílem zabránit jakémukoli riziku úniku uhlíku by měly být v souladu s cíli v oblasti klimatu; zdůrazňuje, že strategická odvětví jsou obzvláště vystavena dopadu na jejich výrobní a investiční kapacitu; zdůrazňuje, že je třeba posoudit možná rizika delokalizace průmyslu mimo EU a outsourcingu; dále poukazuje na to, že je třeba vytvořit pobídky pro vlády a vývozce ze třetích zemí, aby snižovali své emise;
11. připomíná, že politika EU v oblasti klimatu, průmyslová politika a cíl zachovat a zvýšit udržitelný hospodářský růst musí jít ruku v ruce; zdůrazňuje, že každý mechanismus musí být zakotven v naší průmyslové strategii a musí podněcovat průmyslová odvětví k výrobě čistých a konkurenceschopných výrobků;
12. navrhuje progresivní mechanismus specifický pro jednotlivá odvětví, který po důkladném posouzení dopadů nejprve zahrnuje odvětví s nejvyšším obsahem uhlíku a největší intenzitou obchodu, jako jsou energeticky náročná ocelářská, cementářská a hliníková odvětví, energetika a odvětví plastů, chemikálií a hnojiv, a v průběhu času se rozšíří; domnívá se, že takový návrh by mohl omezit mezinárodní odvetná opatření a sloužit jako zkušební fáze pro průmysl EU; zdůrazňuje však, že by to nemělo vést

k narušení vnitřního trhu nebo nadměrné administrativní zátěži, což by mohlo omezit spravedlivou a otevřenou tržní soutěž založenou na pravidlech a mít obzvláště nepříznivý dopad na malé a střední podniky nebo by se mohlo stát nástrojem protekcionismu;

Obchodní stránka

13. zdůrazňuje, že evropský průmysl, včetně malých a středních podniků, by měl mít možnost přístupu ke globálnímu dodavatelskému řetězci a světovým trhům, aby zůstal konkurenceschopný; vyjadřuje hluboké znepokojení nad důsledky narušování mnohostranného obchodního systému a nad dopady nárůstu obchodních překážek a obchodních konfliktů na konkurenceschopnost průmyslu EU; trvá na tom, aby byl mechanismus navržen tak, aby se snížilo riziko obnovených obchodních sporů; vyzývá proto Komisi, aby prostřednictvím pokračujících dialogů se svými mezinárodními obchodními partnery, zejména s těmi, kteří mají různé přístupy k ochraně klimatu, zaujala mnohostranný přístup, aniž by tím byla dotčena účinnost tohoto mechanismu, s cílem zabránit možným mezinárodním odvetným opatřením proti EU;
14. vybízí Komisi, aby tento mechanismus učinila nediskriminačním a slučitelným s *acquis* WTO a ustanoveními obchodních dohod EU, pokud možno s použitím čl. XX písm. b) a g) dohody GATT; vybízí Komisi, aby zajistila rovné podmínky v mezinárodním obchodu s ohledem na postavení EU jako největšího obchodního bloku na světě; zdůrazňuje, že je třeba řádně respektovat zásady svobodného a spravedlivého globálního trhu;
15. vyzývá Komisi, aby i nadále podporovala úsilí o celosvětové stanovování cen CO₂ a usnadnila obchod s technologiemi v oblasti klimatu a ochrany životního prostředí, například prostřednictvím iniciativ v rámci obchodní politiky, jako je dohoda WTO o environmentálních produktech; zdůrazňuje, že Unie může ambiciózními kapitolami o energetice a udržitelnosti ve svých obchodních dohodách hrát průkopnickou úlohu.

Metodika

16. zdůrazňuje, že řádně fungující mechanismus by měl zajistit snížení emisí dovážených do EU a zajistit co nejúčinnější ochranu klimatu před rizikem úniku uhlíku při současném dodržování pravidel WTO; zdůrazňuje, že tento mechanismus musí být navržen tak, aby zajistil účinné uplatňování a snadné zavádění a zároveň zabránil obcházení chování, jako je např. přesouvání zdrojů nebo dovoz pouze částečně hotových nebo konečných výrobků, na něž se mechanismus nevztahuje;
17. domnívá se, že při výpočtu by měl být v maximální možné míře zohledněn skutečný obsah uhlíku v dováženém zboží, aniž by to evropskému průmyslu způsobilo další obtíže a nevýhody; bere na vědomí obtíže při shromažďování ověřených a spolehlivých údajů o obsahu uhlíku v konečných produktech nebo meziproduktech v důsledku mezinárodních hodnotových řetězců; žádá proto Komisi, aby posoudila technickou proveditelnost a dostupnost spolehlivých údajů od dovozců a vývozců, např. prozkoumáním potenciálu pokročilých technologií, jako je blockchain, a aby v případě potřeby navrhla řešení; zdůrazňuje proto, že je důležité vytvořit důkladný systém monitorování, podávání zpráv a ověřování s cílem vyhodnotit účinnost mechanismu; domnívá se, že nezávislé ověřování třetí stranou by mohlo být považováno za nástroj

k zajištění spolehlivosti údajů;

18. vyzývá Komisi, aby poskytla technické poradenství a podporu průmyslu doma i v zahraničí, zejména malým a středním podnikům, při zavádění spolehlivých systémů započítávání emisí skleníkových plynů pro dovoz s cílem zachovat silný evropský průmysl, aniž by to vytvářelo technické problémy pro obchodní partnery; dále vyzývá Komisi, aby zajistila, že dovozci budou moci prokázat nízký obsah uhlíku ve svých výrobcích, a poskytla jim možnost snížit platby za emise uhlíku za tyto výrobky nebo je od nich osvobodit; vyzývá Komisi, aby zaručila proveditelnost a slučitelnost se systémem EU pro obchodování s emisemi;
19. dále konstatuje, že aby se zabránilo nekalé hospodářské soutěži na evropském trhu, neměl by mechanismus vytvářet konkurenční nevýhody mezi konkurenčními materiály; zdůrazňuje, že v hospodářské soutěži by neměly být znevýhodněny materiály, které jsou nejvíce šetrné ke klimatu,
20. domnívá se, že tento mechanismus by měl zohledňovat specifickou situaci nejméně rozvinutých zemí, které nevypouštěly historicky mnoho emisí; zdůrazňuje, že by neměl bránit jejich udržitelnému rozvoji a že jejich situace by neměla být dále zhoršována přemístěním znečišťujících průmyslových odvětví, která škodí životnímu prostředí a místnímu obyvatelstvu;
21. vyzývá Komisi, aby analyzovala možnost zahájit provádění mechanismu postupným rušením bezplatných povolenek, které by zůstaly zachovány během přechodné fáze, dokud nebude mechanismus plně zaveden a účinný; zdůrazňuje, že by neměla existovat žádná dvojí ochrana a že tento mechanismus musí být slučitelný s pravidly WTO;
22. vyzývá Komisi, aby posoudila možnost zavedení vývozních slev plně slučitelných s pravidly WTO pro nejúspěšnější průmyslové subjekty, pokud jde o uhlíkovou účinnost při navrhování mechanismu;
23. zdůrazňuje, že podle usnesení ze dne 14. listopadu 2018 nazvaného „Víceletý finanční rámec na období 2021-2027 - postoj Parlamentu k dohodě“¹ a jeho legislativního usnesení přijatého na plenárním zasedání dne 16. září 2020 o návrhu rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské unie² se zdroje vytvořené tímto mechanismem považují za evropské vlastní zdroje;
24. vyzývá Komisi, aby ve svém nadcházejícím návrhu zohlednila sociální rozměr mechanismu, aby se zajistilo spravedlivé sdílení zátěže; konstatuje, že tento mechanismus by mohl vést k vyšším cenám výrobků pro spotřebitele; zdůrazňuje, že spotřebitelé, zejména spotřebitelé s nízkými příjmy, by neměli být trpět vyšší zátěží jejich kupní síly; vyzývá Komisi a členské státy, aby posoudily možné dopady na životní úroveň, zejména pokud jde o zranitelné skupiny a členské státy, které jsou silně závislé na dovozu ze třetích zemí, a aby přijaly účinná opatření na podporu nízkopříjmových domácností a usilovaly o kompenzaci rizika jakéhokoli zvýšení ceny dováženého zboží v důsledku zavedení tohoto mechanismu;

¹ Přijaté texty, P8_TA(2018)0449.

² Přijaté texty, P9_TA(2020)0220.

25. vyzývá Komisi, aby předtím, než předloží legislativní návrh, provedla důkladné posouzení dopadu všech dostupných možností pro různé mechanismy, návrhy a alternativy s cílem vyhodnotit, do jaké míry podněcují mezinárodní opatření v oblasti klimatu a zabránit riziku úniku uhlíku a investic, a aby zjistila, který nástroj co nejučinněji dosahuje cíle celosvětových ambicí v oblasti klimatu; doporučuje Komisi, aby při výběru formy mechanismu považovala cíl dosažení klimatické neutrality do roku 2050 za hlavní faktor;
26. vyzývá Komisi, aby ve svém posouzení dopadů určila opatření pro odvětví, v nichž je riziko úniku uhlíku nejvyšší, a zároveň braly v potaz jejich konkurenceschopnost; vyzývá Komisi, aby posoudila dopady tohoto mechanismu na obchodní partnery, a to i na naše sousední země a rozvojové země; vyzývá dále Komisi, aby výsledky posouzení dopadů zveřejnila co nejdříve a ještě před zveřejněním svého legislativního návrhu;
27. vyzývá ke zvláštnímu posouzení dopadu tohoto mechanismu na malé a střední podniky a na hospodářskou soutěž na vnitřním trhu; vyzývá k tomu, aby byl v případě potřeby vytvořen podpůrný mechanismus pro malé a střední podniky, aby se úspěšně přizpůsobily nové tržní realitě, což by zabránilo tomu, aby se staly obětí nekalých praktik ze strany větších účastníků trhu;
28. zdůrazňuje, že je důležité, aby Evropský parlament zajistil zastoupení evropských občanů a jejich zájmů, a to i pro dosažení priorit EU, jako je ochrana klimatu a mezinárodní konkurenceschopnost; vyzývá proto Komisi a Radu, aby plně zapojily Parlament jako spolunormotvůrce do legislativního procesu za účelem zavedení tohoto mechanismu.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	15.12.2020
Výsledek konečného hlasování	+: 37 -: 32 0: 4
Členové přítomní při konečném hlasování	François Alfonsi, Nicola Beer, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Manuel Bompard, Paolo Borchia, Markus Buchheit, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Carlo Calenda, Andrea Caroppo, Maria da Graça Carvalho, Ciarán Cuffe, Nicola Danti, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Valter Flego, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Claudia Gamon, Jens Geier, Nicolás González Casares, Bart Groothuis, Christophe Grudler, András Gyürk, Henrike Hahn, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Ivars Ijabs, Romana Jerković, Eva Kaili, Seán Kelly, Izabela-Helena Kloc, Łukasz Kohut, Zdzisław Krasnodębski, Andrius Kubilius, Miapetra Kumpula-Natri, Thierry Mariani, Eva Maydell, Joëlle Mélin, Iskra Mihaylova, Dan Nica, Angelika Niebler, Ville Niinistö, Aldo Patriciello, Mauri Pekkarinen, Mikuláš Peksa, Tsvetelina Penkova, Morten Petersen, Markus Pieper, Clara Ponsatí Obiols, Jérôme Rivière, Robert Roos, Sara Skyttedal, Maria Spyrali, Jessica Stegrud, Beata Szydło, Riho Terras, Grzegorz Tobiszowski, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Marie Toussaint, Isabella Tovaglieri, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Carlos Zorrinho
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Damien Carême, Eleonora Evi, Klemen Grošelj, Alicia Homs Ginell, Elena Lizzi

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

37	+
PPE	François-Xavier Bellamy
S&D	Carlo Calenda, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Alicia Homs Ginel, Ivo Hristov, Romana Jerković, Eva Kaili, Łukasz Kohut, Miapetra Kumpula-Natri, Dan Nica, Tsvetelina Penkova, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
RENEW	Nicola Beer, Nicola Danti, Valter Flego, Claudia Gamon, Klemen Groselj, Christophe Grudler, Ivars Ijabs, Iskra Mihaylova, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen
Verts/ALE	François Alfonsi, Damien Carême, Ciarán Cuffe, Eleonora Evi, Henrike Hahn, Ville Niinistö, Mikuláš Peksa, Marie Toussaint
GUE	Manuel Bompard
NI	Clara Ponsatí Obiols

32	-
PPE	Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Pilar Del Castillo Vera, Christian Ehler, Andrés Gyurk, Seán Kelly, Andrius Kubilius, Eva Maydell, Angelika Niebler, Aldo Patriciello, Markus Pieper, Sara Skyttedal, Maria Spyraiki, Riho Terras, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
ID	Paolo Borchia, Markus Buchheit, Elena Lizzi, Isabella Tovaglieri
ECR	Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski, Robert Roos, Jessica Stegrud, Beata Szydło, Grzegorz Tobiszowski, Evžen Tošenovský
NI	Andrea Caroppo

4	0
RENEW	Bart Groothuis
ID	Thierry Mariani, Joëlle Mélin, Jérôme Rivière

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

33	+
Greens/EFA	Rasmus Andresen, Damian Boeselager, David Cormand, Francisco Guerreiro
GUE/NGL	Petros Kokkalis, Dimitrios Papadimoulis
ID	Hélène Laporte
PPE	Lefteris Christoforou, Herbert Dorfmann, José Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Janusz Lewandowski, Siegfried Mureşan, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Renew	Olivier Chastel, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Moritz Körner, Nicolae Ştefănuţă, Nils Torvalds
S&D	Robert Biedroń, Paolo De Castro, Eider Gardiazabal Rubial, Elisabetta Gualmini, Eero Heinäluoma, Pierre Larrourou, Margarida Marques, Victor Negrescu, Nils Ušakovs

2	-
ID	Joachim Kuhs
NI	Ioannis Lagos

4	0
ECR	Zbigniew Kuźmiuk, Bogdan Rzońca, Johan Van Overtveldt
ID	Anna Bonfrisco

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se

KONEČNÉ JMENOVITÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

34	+
ELS	Anna-Michelle Asimakopoulou, Daniel Caspary, Arnaud Danjean, Enikő Győri, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Gabriel Mato, Massimiliano Salini, Sven Simon, Jörgen Warborn
S&D	Udo Bullmann, Miroslav Číž, Paolo De Castro, Raphaël Glucksmann, Bernd Lange, Margarida Marques, Inma Rodríguez-Piñero, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt
RENEW	Barry Andrews, Jordi Cañas, Karin Karlsbro, Samira Rafaela, Nicola Danti, Marie-Pierre Vedrenne
ID	Herve Juvin, Danilo Oscar Lancini, Marco Campomenosi
Vers/ALE	Manuela Ripa, Heidi Hautala, Sara Matthieu
EKR	Emmanouil Fragkos
NI	Tiziana Beghin, Carles Puigdemont i Casamajó

2	-
ID	Roman Haider, Maximilian Krah

5	0
EKR	Geert Bourgeois, Dominik Tarczynski, Jan Zahradil
GUE/NGL	Emmanuel Maurel, Helmut Scholz

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se

INFORMACE O PŘIJETÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

Datum přijetí	5.2.2021
Výsledek konečného hlasování	+: 58 -: 8 0: 10
Členové přítomní při konečném hlasování	Nikos Androulakis, Margrete Auken, Simona Baldassarre, Marek Paweł Balt, Traian Băsescu, Aurélie Beigneux, Monika Beňová, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Esther de Lange, Christian Doleschal, Marco Dreosto, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Eleonora Evi, Agnès Evren, Pietro Fiocchi, Andreas Glück, Catherine Griset, Jytte Guteland, Teuvo Hakkarainen, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Adam Jarubas, Karin Karlsbro, Petros Kokkalis, Joanna Kopcińska, Ryszard Antoni Legutko, Javi López, César Luena, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Joëlle Mélin, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Dan-Ștefan Motreanu, Ljudmila Novak, Grace O'Sullivan, Jutta Paulus, Stanislav Polčák, Jessica Polfjärd, Luisa Regimenti, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Rob Rooken, Silvia Sardone, Christine Schneider, Günther Sidl, Ivan Vilibor Sinčić, Linea Søgaaard-Lidell, Nicolae Ștefănuță, Nils Torvalds, Edina Tóth, Véronique Trillet-Lenoir, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Pernille Weiss, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Manuel Bompard, István Ujhelyi, Inese Vaidere

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

58	+
NI	Ivan Vilibor Sinčić
PPE	Traian Băsescu, Alexander Bernhuber, Nathalie Colin-Oesterlé, Christian Doleschal, Agnès Evren, Adam Jarubas, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Dolors Montserrat, Dan-Ștefan Motreanu, Ljudmila Novak, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Christine Schneider, Edina Tóth, Inese Vaidere, Pernille Weiss, Michal Wiezik
Renew	Pascal Canfin, Martin Hojsík, Jan Huitema, Karin Karlsbro, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Nicolae Ștefănuță, Linea Sogaard-Lidell, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir
S&D	Nikos Androulakis, Marek Paweł Balt, Monika Beňová, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Cyrus Engerer, Jytte Guteland, Javi López, César Luena, Alessandra Moretti, Günther Sidl, István Ujhelyi, Petar Vitanov, Tiemo Wölken
The Left	Malin Björk, Petros Kokkalis, Silvia Modig, Mick Wallace
Verts/ALE	Margrete Auken, Bas Eickhout, Eleonora Evi, Pär Holmgren, Yannick Jadot, Tilly Metz, Grace O'Sullivan, Jutta Paulus

8	-
ECR	Sergio Berlato, Pietro Focchi, Joanna Kopcińska, Ryszard Antoni Legutko, Rob Rooken, Alexandr Vondra, Anna Zalewska
The Left	Manuel Bompard

10	0
ID	Simona Baldassarre, Aurelia Beigneux, Marco Dreosto, Catherine Griset, Teuvo Hakkarainen, Joëlle Mélin, Luisa Regimenti, Silvia Sardone
PPE	Esther de Lange
Renew	Andreas Glück

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se